תלמוד ירושלמי ביצה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תלמוד ירושלמי ביצה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תלמוד-ירושלמי-ביצה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161024 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה א 4
הלכה ב 6
הלכה ג 6
הלכה ד 8
הלכה ה 9
הלכה ו 10
הלכה ז 10
הלכה ח 11
הלכה ט 12
הלכה י 12
הלכה יא 13
הלכה יב 14
פרק ב 15
הלכה א 15
הלכה ב 16
הלכה ג 17
הלכה ד 17
הלכה ה 18
הלכה ו 19
הלכה ז 19
הלכה ח 20
הלכה ט 21
הלכה י 21
פרק ג 21
הלכה א 21
הלכה ב 22
הלכה ג 23
הלכה ד 23
הלכה ה 24
הלכה ו 24
הלכה ז 25
הלכה ח 25
הלכה ט 26
פרק ד 26
הלכה א 26
הלכה ב 27
הלכה ג 27
הלכה ד 28
הלכה ה 29
הלכה ו 30
הלכה ז 30
פרק ה 30
הלכה א 30
הלכה ב 31
הלכה ג 34
הלכה ד 34
הלכה ה 35
הלכה ו 35
הלכה ז 35
הלכה ח 36

פרק א

הלכה א

משנה: בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם טוֹב בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים תֵּיאָכֵל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים לֹא תֵיאָכֵל.

הלכה: בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם טוֹב כול'. מַה טַעֲמוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. מוּכָנָת הִיא עַל גַּב אִמָּהּ. מַה טַעֲמוֹן דְּבֵית הִלֵּל. נַעֲשֵׂית כְּמוּקְצֶה שֶׁיִּבֵּשׁ וְלֹא יָדַע בּוֹ. אִילּוּ מוּקְצֶה שֶׁיִּבֵּשׁ וְלֹא יָדַע בּוֹ שֶׁמָּא אֵינוֹ אָסוּר. וְהָא תַנֵּי. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתַּרְנְגוֹלֶת וּמָצָא בְתוֹכָהּ בֵּצִים אַף עַל פִּי גְמוּרוֹת הֲרֵי אֵילּוּ מוּתָּרוֹת. רִבִּי חֲנַנְיָה וְרִבִּי מָנָא. חַד אָמַר. לֹא דוֹמֶה טַעַם אֲכִילָתָהּ מִבִּפְנִים לְטַעַם אֲכִילָתָהּ מִבַּחוּץ. וְחוֹרָנָה אָמַר. שֶׁאֵינָהּ נִגְמֶרֶת לָאֶפְרוֹחַ עַד שֶׁתֵּצֵא לַחוּץ. מָה הֵן בָּחָלָב. נֹאמַר. אִם הָיוּ מְעוּרוֹת לַגִּידִים אֲסוּרוֹת. וְאִם לָאו מוּתָּרוֹת.

הַכֹּל מוֹדִין בְּבֵיצָה שֶׁיָּצָא רוּבָּהּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב שֶׁהִיא נֶאֱכֶלֶת בְּיוֹם טוֹב. מַה פְלִיגִין. בְּשֶׁיָּצָא מִיעוּטָהּ. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים תֵּיאָכֵל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים לֹא תֵיאָכֵל. כְּשֵׁם שֶׁהִיא אֲסוּרָה לֶאֱכֹל כָּךְ הִיא אֲסוּרָה לְטַלְטֵל. נִתְעָרְבָה אַחַת בְּמֵאָה אוֹ אַחַת בְּאֶלֶף כּוּלָּן אֲסוּרוֹת. מַה. כְּמַאן דְּאָמַר. סָפֵק הָכֵן אָסוּר. בְּרַם כְּמַאן דְּאָמַר. סָפֵק הָכֵן מוּתָּר. מוֹדֶה הוּא הָכָא שֶׁהוּא אָסוּר. נִשְׁרִין סָפֵק מֵהַיּוֹם נִשְׁרוּ סָפֵק מֵאֶתְמוֹל נִשְׁרוּ. בְּרַם הָכָא יֵשׁ כָּאן אַחַת לֶאֱסוֹר וְהִיא מוֹכַחַת עַל כּוּלָּן.

אֲחֵרִים אוֹמְרִים מִשָּׁם רִבִּי לְעָזָר. תֵּיאָכֵל הִיא וְאִמָּהּ. [מַהוּ תֵּאָכֵל הִיא וְאִמָּהּ.] אִם הָיְתָה אִמָּהּ מוּכָנָת לִשְׁחִיטָה תְּהֵא מוּתָּרֶת. וְאִם לָאו אֲסוּרָה. וְאֵין כָּל הַתַּרְנוֹגְלִים מוּכָנִין לִשְׁחִיטָה. אָמַר רִבִּי בָּא. תֵּיאָכֵל בְּהֶכֵינָהּ שֶׁלְּאִמָּהּ.

עֶגֶל שֶׁנּוֹלַד בְּיוֹם טוֹב מוּתָּר. שֶׁהוּא מַתִּיר עַצְמוֹ לַשְּׁחִיטָה. רִבִּי זְעוּרָה בָעֵי. מְעַתָּה מְדֻבָּרִית תְּהֵא מוּתֶּרֶת. שֶׁהִיא מַתֶּרֶת עַצְמָהּ בַּשְּׁחִיטָה. צְבִיָּיה תְּהֵא מוּתֶּרֶת. שֶׁהִיא מַתֶּרֶת עַצְמָהּ בַּשְּׁחִיטָה. חָזַר רִבִּי זְעוּרָה וְאָמַר. עֶגֶל מֵאֶתְמוֹל הוּא גּוֹמֵר. בְּרַם הָכָא. בּוֹ בְיוֹם נִגְמְרָה בּוֹ בְיוֹם נוֹלְדָה. אָמַר רִבִּי בָּא. אַתְיָיא כְמַאן דְּאָמַר. הַבְּהֵמָה יוֹלֶדֶת לַחֲדָשִׁים מְקוּטָּעִין. בְּרַם כְּמַאן דְּאָמַר. בְּהֵמָה יוֹלֶדֶת לַחֲדָשִׁים מְסוּיָּמִין. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁסַּיִּים אִימָּתַי עָלָה עָלֶיהָ זָכָר. גּוֹזֵל שֶׁנּוֹלַד בְּיוֹם טוֹב מוּתָּר. שֶׁהוּא מַתִּיר עַצְמוֹ בַּשְּׁחִיטָה. לֹא כֵן תַּנֵּי. בֵּיצִים שֶׁרִיקִימוּ. גּוֹזָלִים שֶׁלֹּא הֶעֱלוּ עֲלֵיהֶן כְּנָפַיִם אֲסוּרִין מִשּׁוּם שֶׁקֶץ. וְאֵין לוֹקִים עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם נְבֵילָה. וְאָמַר רִבִּי חַגַּי. וְאַפִּילּוּ שְׁחָטָן. אָמַר רִבִּי אַבּוּן. תִּיפְתַּר בְּאֵילִין דְּנָפְקִין וְכַנְפֵיהוֹן עֲלֵיהוֹן. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בֶּירִבִּי חֲנִינָה שְׁאִיל. כָּל שֶׁתַּשְׁמִישׁוֹ בַּיּוֹם מוֹלִיד בַּיּוֹם. בַּלַּיְלָה מוֹלִיד בַּלַּיְלָה. הָתִיבוֹן. הֲרֵי הַתַּרְנְגוֹלֶת הֲרֵי אֵין תַּשְׁמִישָׁהּ אֶלָּא בַּיּוֹם וְהִיא יוֹלֶדֶת בֵּין בַּיּוֹם

בֵּין בַּלַּיְלָה. אָמַר רִבִּי אָבוּן. שַׁנָּיָיא הִיא. שֶׁכֵּן הִיא יוֹלֶדֶת בְּלֹא זָכָר. רִבִּי זְעוּרָא בְּשֵׁם גִּידּוּל. עֶגֶל שֶׁנּוֹלַד מִן הַטְּרֵפָה בְּיוֹם טוֹב מוּתָּר. נַעֲשֶׂה כְדָבָר מוּכָן טָמוּן בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מוּכָן.
תַּמָּן תַּנִּינָן. בֵּיצַת נְבֵילָה אִם יֵשׁ כַּיּוֹצֵא בָהּ נִמְכֶּרֶת בַּשּׁוּק מוּתֶּרֶת. וְאִם לָאו אֲסוּרָה. כְּדִבְרֵי בֵית שַׁמַּי. וּבֵית הִלֵּל אוֹסְרִין. מַה טַּעֲמָא דְבֵית שַׁמַּי. גְּמוּרָה הָיְיתָה עַד שֶׁלֹּא תִתְנַבֵּל. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ אֵין כַּיּוֹצֵא בָהּ נִמְכֶּרֶת בַּשּׁוּק תְּהֵא מוּתֶּרֶת. אִם אוֹמֵר אַתְּ כֵּן. נִמְצֵאתָ מַתִּיר שְׁלֵל שֶׁלְּבֵיצִים. וּבֵית שַׁמַּי כְּמִשְׁנָה הָרִאשׁוֹנָה. וּבֵית הִלֵּל כְּמִשְׁנָה הָאַחֲרוֹנָה.
דְּאָמַר רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּרִאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִין. אֵין מַעֲמִידִין לֹא בְקֵיבַת הַנְּבֵילָה וְלֹא בְקֵיבַת הַגּוֹי. חָזְרוּ לוֹמַר. מַעֲמִידִין בְּקֵיבַת הַנְּבֵילָה וְאֵין מַעֲמִידִין בְּקֵיבַת הַגּוֹי. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא בְּעֵי. מַה. כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. דְּרִבִּי לִיעֶזֶר אָמַר. סְתָם מַחֲשֶׁבֶת נָכְרִי לַעֲבוֹדָה זָרָה. רִבִּי יָסָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן הָכֵין. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִין. אֵין מַעֲמִידִין לֹא בְקֵיבַת הַנְּבֵילָה וְלֹא בְקֵיבַת הַגּוֹי. חָזְרוּ לוֹמַר. מַעֲמִידִין בֵּין בְּקֵיבַת הַנְּבֵילָה בֵּין בְּקֵיבַת הַגּוֹי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. [לְשׁוֹן] מַתְנִיתָתָה מְסַיְיעָה לְרִבִּי חִייָה בַּר בָּא. קֵיבַת הַנָּכְרִי וְקֵיבַת הַנְּבֵילָה אֲסוּרָה כְּמִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה. כְּשֵׁירָה שֶׁיָּנְקָה מִן הַטְּרֵיפָה קֵיבָתָהּ אֲסוּרָה כְּמִשְׁנָה הָרִאשׁוֹנָה. וּטְרֵיפָה שֶׁיָּנְקָה מִן הַכְּשֵׁירָה קֵיבָתָהּ מוּתֶּרֶת כְּמִשְׁנָה אַחֲרוֹנָה. וַאֲפִילּוּ דְּיִסְבְּרוּן בֵּית שַׁמַּי (לְ)[כְ]בֵית הִלֵּל כְּמִשְׁנָה (הָרִאשׁוֹנָה) [הָאַחֲרוֹנָה]. בֵּיצָה גִּידּוּלֵי גוּפָהּ. קֵיבָה מִמָּקוֹם אַחֵר בָּאָת. וְאַתְיָא כְּהִיא דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מַעֲשֶׂה בְּבָנָיו שֶׁלְּיְהוּדָה בֶּן שַׁמּוּעַיי שֶׁבִּיקְּעוּ לָהֶם זְאֵבִים יוֹתֵר מִשְּׁלֹשׁ מֵאוֹת צֹאן. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִין וְהִתִּירוּ קֵיבוֹתֵיהֶם. אָמְרוּ. בֵּיצָה גִּידּוּלֵי גוּפָהּ. קֵיבָה מִמָּקוֹם אַחֵר בָּאָת.
נוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב תֵּיאָכֵל בַּשַּׁבָּת. בַּשַּׁבָּת תֵּיאָכֵל בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יוּדָה אָמַר מִשֵּׁם רִבִּי לִיעֶזֶר. הִיא הַמַּחֲלוֹקֶת. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. תֵּיאָכֵל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. לֹא תֵיאָכֵל. רִבִּי חֲנִינָה הוֹרֵי לְצִיפּוֹרְאֵיי בְּסִפְחֵי חַרְדָּל וּבְבֵיצָה כְּרִבִּי יוּדָה. עָאַל רִבִּי יוֹחָנָן וְדָרַשׁ לְהוֹן כְּרַבָּנָן דְּהָכָא וּכְרַבָּנָן דְּתַמָּן. רִבִּי אַבָּא בַּר זְמִינָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹצָדָק. מִן קוֹמֵי אִילֵּין תַּרְתֵּין מִילַּייָא נְחַת רִבִּי יוֹחָנָן מִן צִיפּוֹרִין לְטִיבֶּרְיָא. אָמַר. מַה אַייתִיתוֹן לִי הֲהֵן סַבָּא [דַּאֲנָא] שָׂרֵי וְהוּא אָסַר וְאָסַר וְהוּא שָׂרֵי. אָמַר רִבִּי בָּא. אֲתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יָסָא וּבָעָא מֵעֲבַד כְּרִבִּי יוֹחָנָן. כַּד שָׁמַע דְּרַב וְרִבִּי חֲנִינָה [תַּרְוֵיהוֹן] פְּלִיגִין שְׁרַע מִינָּהּ.
דְּאִיתְפַּלְגוֹן. שִׁירֵי פִתִּילָה שִׁירֵי מְדוּרָה שִׁירֵי שֶׁמֶן שֶׁכָּבוּ בַשַּׁבָּת. מָהוּ לְהַדְלִיקָם בְּיוֹם טוֹב. רַב וְרִבִּי חֲנִינָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אָסוּר. וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוּדָן. מַה אַפְכֵּן לָהּ פִּתִּילָה גַּבֵּי בֵיצָה. אֲמַר לֵיהּ. מִן מַה דַּאֲנָן חֲמֵיי רַבָּנָן מְדַמַּיי לָהּ. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא. מְשֵׁם אַרְבָּעָה זְקֵנִים אָמְרוּ. הַנֶּאֱכָל עֵירוּבוֹ בָּרִאשׁוֹן הֲרֵי הוּא כִבְנֵי עִירוֹ בַּשֵּׁינִי. רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּאַרְבָּעָה זְקֵינִים. רַב חִסְדָּא בָעֵי. מִחְלְפָה שִׁיטָתֵיהּ

דְּרַב. תַּמָּן הוּא עָבַד לָהּ שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת. וְהָכָא הוּא עָבַד לָהּ קְדוּשָּׁה אַחַת. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. שְׁיֵרֵי פְתִילָה שְׁיֵרֵי מְדוּרָה שְׁיֵרֵי שֶׁמֶן שֶׁכָּבוּ בַשַּׁבָּת. מָהוּ לְהַדְלִיקָם בְּיוֹם טוֹב. רַב וְרִבִּי חֲנִינָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אָסוּר. וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוּדָן. מַה אַפְכַּן לָהּ פְּתִילָה גַּבֵּי בֵיצָה. אָמַר לֵיהּ. מִן מַה דְּאָנָן חֲמֵיי רַבָּנִן מְדַמַּיי לָהּ. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

הַכֹּל מוֹדִין בִּנְשָׁרִין שֶׁהֵן אֲסוּרִין. רִבִּי בּוֹן בַּר חִייָה בְעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעוּרָה. מַה בֵּין נְשָׁרִין מַה בֵּין בֵּצִים. אִילּוּ נְשָׁרִים בְּאִימּוֹתֵיהֶן שֶׁמָּא אֵינָן אֲסוּרִין. אִילּוּ בֵּצִים בְּאִימּוֹתֵיהֶן שֶׁמָּא אֵינָן מוּתָּרוֹת. מֵעַתָּה נוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב [לֹא] תֵּיאָכֵל בַּשַּׁבָּת. בַּשַּׁבָּת לֹא תֵיאָכֵל בְּיוֹם טוֹב. אָמַר לֵיהּ. וְכֵינִי. לֹא דַיֶּיךָ שֶׁהֶחֱמַרְתָּה עָלֶיהָ. שֶׁאִם נוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב לֹא תֵיאָכֵל בְּיוֹם טוֹב. בַּשַּׁבָּת לֹא תֵיאָכֵל בַּשַּׁבָּת. אֶלָּא שֶׁאַתְּ מְבַקֵּשׁ לְהַחֲמִיר עָלֶיהָ שֶׁאִם נוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב לֹא תֵיאָכֵל בַּשַּׁבָּת. בַּשַּׁבָּת לֹא תֵיאָכֵל בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יִרְמְיָה בָעֵי. עִיטּוּרֵי סוּפָה מָה הֵן. חָזַר רִבִּי יִרְמְיָה וְאָמַר. כָּל שִׁבְעָה הֵן בְּטֵילִין עַל גַּב סוּפָה. מִיכָּן וְהֵילַךְ בַּהֲכִינָן הֵן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כָּל שִׁבְעָה קְדוּשַׁת (שִׁבְעָה) [סוּפָה חָל] עֲלֵיהֶן. מִיכָּן וְהֵילַךְ קְדוּשַׁת יוֹם טוֹב עֲלֵיהֶן. מֶה אִתָּא מִישְׁאוֹל. יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת כְּמָאן דְּאָמַר. שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת הֵן.

הלכה ב

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים שְׁאוֹר כְּזַיִת וְחֹמֶץ כַּכּוֹתֶבֶת. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים זֶה וְזֶה בְּכַזַּיִת:

הלכה: רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא לְבִיעוּרוֹ. הָא לַאֲכִילָה כַּזַּיִת. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בֵּין לְבִיעוּרוֹ בֵּין לַאֲכִילָה כַּזַּיִת. קֵם רִבִּי מָנָא עִם רִבִּי חִזְקִיָּה. אָמַר לֵיהּ. מִן הֵן שְׁמַע רַב הָדָא מִילְּתָא. אֲמַר לֵיהּ. מִן רִבִּי אַבָּהוּ. אֲמַר לֵיהּ. [וְאוּף] (ו)אָנָן אָמְרִין. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בֵּין לְבִיעוּרוֹ בֵּין לַאֲכִילָה כַּזַּיִת. דִּי לֹא כֵן. נֵיתְנֵי שְׁלֹשִׁים וְשֶׁבַע כְּרִיתוֹת בַּתּוֹרָה.

הלכה ג

משנה: הַשּׁוֹחֵט חַיָּה וָעוֹף בְּיוֹם טוֹב בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים יַחְפּוֹר בַּדֶּקֶר וִיכַסֶּה. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים לֹא יִשְׁחוֹט אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה לוֹ עָפָר מוּכָן. וּמוֹדִין שֶׁאִם שָׁחַט שֶׁיַּחְפּוֹר בַּדֶּקֶר וִיכַסֶּה. שֶׁאֵפֶר כִּירָה מוּכָן.

הלכה: רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמְבַשֵּׁל נְבֵילָה בְיוֹם טוֹב אֵינוֹ לוֹקֶה. שֶׁהוּתַּר מִכְּלָל בִּישּׁוּל בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. לוֹקֶה. שֶׁלֹּא הוּתַּר מִכְּלָל בִּישּׁוּל אֶלָּא לַאֲכִילָה בִּלְבַד. הָתִיב רִבִּי בָּא בַּר מָמָל עַל הָדָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן. מֵעַתָּה הַחוֹרֵשׁ בְּיוֹם טוֹב אֵינוֹ לוֹקֶה.

שֶׁהוּתַּר מִכְּלָל חֲרִישָׁה בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. לֹא הוּתְּרָה חֲרִישָׁה כְּדַרְכָּהּ. רִבִּי שַׁמַּי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפוֹ שֶׁלְּדָבָר. קָם רִבִּי יוֹסֵי עִם רִבִּי אָחָא. אָמַר לֵיהּ. אַתָּה אָמַרְתָּהּ הָדָא מִילְּתָא. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה דְבָרִים מָקוּלֵי בֵּית שַׁמַּי וּמְחוּמְרֵי בֵּית הִלֵּל. וְזֶה אֶחָד מֵהֶן. נֹאמַר עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה. אֶלָּא רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. לֹא כֵן סָבְרִנָן מֵימַר. רִבִּי יוֹסֵה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. נֵימַר. רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוֹסֵה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁלִשְׁתָּם אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. אֶלָּא מִילִּין דִּצְרִיכָן לְרַבָּנִן פְּשִׁיטָן לְכוֹן. פְּשִׁיטָן לְרַבָּנִן צְרִיכָן לְכוֹן. קָצַר לְצוֹרֶךְ עֲשָׂבִים חַיָּיב מִשּׁוּם קוֹצֵר וְאֵינוֹ חַיָּיב מִשּׁוּם שֶׁהוּא מְיַפֶּה אֶת הַקַּרְקַע. לָא צוֹרְכָה דִּילָא. קָצַר לְיַפּוֹת אֶת הַקַּרְקַע מָהוּ שֶׁיְּהֵא חַיָּיב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא מְיַפֶּה אֶת הַקַּרְקַע. וַאֲפִילוּ תֵּימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. בְּרַם כְּרַבָּנִן מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי חָרַשׁ וּמִכָּל מָקוֹם הֲרֵי קָצַר. אָמַר רִבִּי מָנָא. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן מְסַיְּעָן לְרִבִּי יוֹסֵי רִבִּי. דְּאָמַר רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דָּג שֶׁסְּחָטוֹ. אִם לְגוּפוֹ פָּטוּר. אִם לְהוֹצִיא צִיר הֲרֵי זֶה חַיָּיב. וַאֲפִילוּ תֵּימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. בְּרַם כְּרַבָּנִן מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי סָחַט וּמִכָּל מָקוֹם הֲרֵי הוֹצִיא צִיר.

רַב אָבוּן בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאֵין אֶפֶר הַכִּירָה מוּכָן אֶלָּא [לְ]מִצְוָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. בְּשֶׁלֹּא הֵכִינוֹ מְכַסִּין בּוֹ (צוֹאָה) וּמִצְוָה. וְאַתְיָיא כַּהִיא דְּאָמַר רִבִּי שַׁמַּי. דְּרַשׁ רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. הֵכִינוֹ לְמִצְוָה מְכַסִּין בּוֹ מִצְוָה. צוֹאָה. מְכַסִּין בָּהּ צוֹאָה מִצְוָה. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רַב זֵירָא וְרִבִּי אַבָּא בַּר יוֹסֵף. חַד אָמַר. יֵשׁ הָכֵן לְצוֹאָה. וְחוֹרָנָה אָמַר. אֵין הָכֵן לְצוֹאָה. מָתִיב מָאן דְּאָמַר. אֵין הָכֵן. לְמָאן דְּאָמַר. יֵשׁ הָכֵן. וִיכַסֶּה בּוֹ אֶת הַכּוֹי. אָמַר לֵיהּ. כּוֹי דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לִטְעוֹת בּוֹ. צוֹאָה אֵין דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לִטְעוֹת בָּהּ. אָמַר לֵיהּ. אִם אוֹמֵר אַתְּ כֵּן. אַף הוּא חוֹפֵר בַּדֶּקֶר וּמְכַסֶּה. וְתַנֵּי כֵן. הֵבִיא עָפָר לְטוּחַ אֶת גַּגּוֹ. סִיד לְסוּד אֶת בֵּיתוֹ. מְכַסִּין בּוֹ. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. אֵין מְכַסִּין. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. מְכַסִּין. לְשֵׁעֲבַר. מָאן דְּאָמַר. אֵין מְכַסִּין. בְּבָא לִישְׁאַל כַּתְּחִילָּה.

תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. כּוֹי אֵין מְכַסִּין אֶת דָּמוֹ מִפְּנֵי שֶׁהוּא סַפֵּק. מָה אִם מִילָּה שֶׁוַּדָּיְיהּ דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת. אֵין סְפֵיקָהּ דּוֹחָה אֶת יוֹם טוֹב. כִּיסּוּי הַדָּם שֶׁאֵין וַדָּיְיוֹ דּוֹחֶה אֶת הַשַּׁבָּת. דִּין הוּא שֶׁלֹּא יְדָחֶה סְפֵיקוֹ אֶת יוֹם טוֹב. וּמוּתָּר לִשְׁחוֹט בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יוֹסֵה אָמַר לָהּ סָתָם. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּשׁוֹחֵט לַחוֹלֶה. אָמְרוּ לוֹ. וַהֲרֵי שׁוֹפָר שֶׁבְּגִבְוּלִים יוֹכִיחַ. שֶׁאֵין וַדָּיְיוֹ דּוֹחֶה שַׁבָּת וַהֲרֵי סְפֵיקוֹ דּוֹחֶה יוֹם טוֹב. מַה סָפֵק יֵשׁ שָׁם. יוֹם חוֹל הוּא יִתְקַע יוֹם טוֹב הוּא יִתְקַע. רִבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. בְּאַנְדְּרוֹגִינוֹס שֶׁתָּקַע. וְתַנֵּי כֵן. אַנְדְּרוֹגִינוֹס

מוֹצִיא אֶת מִינוֹ [וְאֵינוֹ מוֹצִיא אֶת שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ]. טוּמְטוּם אֵינוֹ מוֹצִיא לֹא אֶת מִינוֹ וְלֹא אֶת שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אִם בְּאַנְדְּרוֹגִינוֹס שֶׁתָּקַע. בְּדָא דְתַנֵּי. אֵין לוֹ תְּשׁוּבָה. אָמַר רִבִּי (אַבִּיי) [אַבִּין]. זֶה אֶחָד מֵאַרְבָּעָה דְבָרִים שֶׁהָיָה רִבִּי חִיָּיה הַגָּדוֹל אוֹמֵר. אֵין לָהֶן תְּשׁוּבָה. וְהֵשִׁיב רִבִּי לָעְזָר בְּנוֹ שֶׁלְּרִבִּי לָעְזָר הַקַּפָּר. מָה אִם מִילָה שֶׁאֵין סְפֵיקָהּ דּוֹחָה אֶת יוֹם טוֹב וַודָּיָיהּ דּוֹחָה אֶת לֵילֵי יוֹם טוֹב. תֹּאמַר בְּכִיסּוּי הַדָּם שֶׁוַּודָּיוֹ דּוֹחֶה אֶת לֵילֵי יוֹם טוֹב. הוֹאִיל וַודָּיוֹ דּוֹחֶה אֶת לֵילֵי יוֹם טוֹב דִּין הוּא שֶׁיִּדְחֶה סְפֵיקוֹ אֶת יוֹם טוֹב. וְקַמַּת כָּמָה דִצְרַכְתְּ לְרַבָּנָן קַדְמָאֵי וְקִשְׁתְּ בִּידֵיהוֹן. כֵּן צְרַכְתְּ לְרַבָּנָן (אַחֲרִיי) [אַחֲרָא] וְקִשְׁתְּ בִּידֵיהוֹן. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אָחָא. אַנְדְּרוֹגִינוֹס מוֹצִיא אֶת מִינוֹ כַּתְּחִילָּה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵה. לִשְׁעָבַר. וּמוֹדִים שֶׁאִם שָׁחַט שֶׁיַּחְפּוֹר בַּדֶּקֶר וְיכַסֶּה. שֶׁאֲפָּר הַכִּירָה מוּכָן. הֲדָא דְאָתְּ אָמַר. בְּאֵפֶר שֶׁהוּסַק מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. אֲבָל בְּאֵפֶר שֶׁהוּסַק בְּיוֹם טוֹב לֹא בָדָא. בְּשֶׁלֹּא שָׁחַט. אֲבָל אִם שָׁחַט מוּטָב שֶׁיִּיטּוֹל מֵאֵפֶר שֶׁהוּסַק בְּיוֹם טוֹב. וְאַל יַחְפּוֹר בַּדֶּקֶר וְיכַסֶּה. חֲבֵרַיָּיא אָמְרִין. שֶׁמִּצְוַת עֲשֵׂה דּוֹחָה לְמִצְוָה בְלֹא תַעֲשֶׂה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹנָה דּוּ אָמַר. מִצְוַת עֲשֵׂה דּוֹחָה לְמִצְוָה בְלֹא תַעֲשֶׂה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ כְּתוּבָה בְצִידָּהּ נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי דּוּ אָמַר. הוֹאִיל וְאֵין מִצְוַת עֲשֵׂה דּוֹחָה בְלֹא תַעֲשֶׂה אֶלָּא אִם כֵּן הָיְתָה כְתוּבָה בְצִידָּהּ. מִכֵּיוָן שֶׁהִתְחִיל בַּמִּצְוָה אוֹמְרִים לוֹ. מָרַק. רִבִּי זְעוּרָה בָּעֵי. קְעָרָה שֶׁחָקְקָה קוֹף מָהוּ. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי זְעוּרָה וְרַב הַמְנוּנָא. חַד אָמַר. אָסוּר. וְחוֹרְנָה אָמַר. מוּתָּר. מָאן דְּאָמַר. אָסוּר. נַעֲשָׂה כְמוּקְצֶה שֶׁיְּבֵשׁ וְלֹא יָדַע בּוֹ. מָאן דְּאָמַר. מוּתָּר. נַעֲשָׂה כְטֶבֶל שֶׁתִּיקְּנוֹ שׁוֹגֵג. מָאן דְּאָמַר. מוּתָּר. מָהוּ לִשְׁתַּמֵּשׁ עַל גַּב מְקוֹמָהּ. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. אָסוּר לִשְׁתַּמֵּשׁ עַל גַּבֵּי קַרְקַע.

הלכה ד

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין מוֹלִיכִין אֶת הַסּוּלָּם מִשּׁוֹבָךְ לְשׁוֹבָךְ אֲבָל מַטֶּה מְחַלּוֹן לְחַלּוֹן. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים לֹא יִטּוֹל אֶלָּא אִם כֵּן נִעְנַע מִבְּעוֹד יוֹם. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים עוֹמֵד וְאוֹמֵר זֶה וָזֶה אֲנִי נוֹטֵל:

הלכה: יְהוּדָה בְרִבִּי חִיָּיה נְפַק לִבְרָא. שְׁאֲלוֹן לֵיהּ. סוּלָּם שֶׁלְּעֲלִייָה מָהוּ. אָמַר לוֹן. שְׁרֵי. כַּד דְּאָתָא גַּבֵּי אֲבוּהּ. אָמַר לֵיהּ. מַה מַעֲשֶׂה בָא לְיָדֶיךָ. אָמַר. הִיתַּרְתִּי לָהֶן סוּלָּם שֶׁלְּעֲלִייָה. וְאָקִים תַּנָּייהּ קוֹמוֹי וְתַנָּא. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בְּסוּלָּם שֶׁלִּשׁוֹבָךְ. אֲבָל בְּסוּלָּם שֶׁלְּעֲלִייָה אָסוּר. מַה בֵּין סוּלָּם שֶׁלִּשׁוֹבָךְ מַה בֵּין סוּלָּם שֶׁלְּעֲלִייָה. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. סוּלָּם שֶׁלִּשׁוֹבָךְ אִם עָשָׂה הוּא מְלַאכְתּוֹ מֵאֶתְמוֹל כְּחִישִׁין הֵן. סוּלָּם שֶׁלְּעֲלִייָה יָכוֹל הוּא לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ מֵאֶתְמוֹל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. סוּלָּם שֶׁלִּשׁוֹבָךְ יָכוֹל הוּא לַעֲמוֹד

עָלָיו וְלַעֲשׂוֹת מִלַּאכְתּוֹ. סוּפָם שֶׁלְּעָלָיָיה אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמוֹד עָלָיו וְלַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ. סוּפָם שֶׁלְּשׁוֹבָךְ שֶׁהוּא עוֹלֶה בוֹ לָעֲלִיָיה. סוּפָם שֶׁלְּעָלִיָיה שֶׁהוּא עוֹלֶה בוֹ לְשׁוֹבָךְ.

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים לֹא יִטּוֹל אֶלָּא אִם כֵּן נִיעְנַע מִבְּעוֹד יוֹם. מִחְלָפָה שִׁיטַּתּוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וְעוֹד אָמַר רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. עוֹמֵד הוּא אָדָם עַל הַמּוּקְצֶה עֶרֶב שַׁבָּת בַּשְּׁבִיעִית וְאוֹמֵר. מִכָּן אֲנִי אוֹכֵל לְמָחָר. וְרִבִּי לִיעֶזֶר לָאו שַׁמַּתְּי הוּא. חוֹמֶר הוּא בַּדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים.

בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים עוֹמֵד וְאוֹמֵר זֶה וְזֶה אֲנִי נוֹטֵל. מִחְלָפָה שִׁיטַּתּוֹן דְּרַבָּנָן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים. עַד שֶׁיִּרְשׁוֹם וְיֹאמַר. מִיכָּן וְעַד כָּאן. וְהָכָא אִינּוּן אָמְרִין הָכֵן. עוֹד אִינּוּן אִית לְהוֹן חוֹמֶר הוּא בַּדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. לֵוִי מַקֵּשׁ עַל שׁוֹבְכֵיהּ. וְאָמַר. יִזְכֶּה לִי שׁוֹבְכִי לְמָחָר.

הלכה ה

משנה: זִימֵּן שְׁחוֹרִים וּמָצָא לְבָנִים לְבָנִים וּמָצָא שְׁחוֹרִים שְׁנַיִם וּמָצָא שְׁלֹשָׁה אֲסוּרִין. שְׁלֹשָׁה וּמָצָא שְׁנַיִם מוּתָּרִין. בְּתוֹךְ הַקֵּן וּמָצָא לִפְנֵי הַקֵּן אֲסוּרִין. וְאִם אֵין שָׁם אֶלָּא הֵם הֲרֵי אֵלּוּ מוּתָּרִין:

הלכה: מַתְנִיתָה דְּרִבִּי. דְּתַנֵּי. מָאתַיִם וּמָצָא מָנָא. (הַמְּנָה נוּטָל) [מָנָה מוּנַח וּמָנָה מוּטָל]. דִּבְרֵי רִבִּי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. חוּלִין. תַּמָּן תַּנִּינָן. הָאוֹמֵר לִבְנוֹ. מַעֲשֵׂר שֵׁינִי בְּזוּזִית זוֹ. וּמָצָא בְּזוּזִית אַחֶרֶת. הֲרֵי אֵילּוּ חוּלִין. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יָסָא. דִּרְבִּי הִיא. דְּתַנֵּי. מָאתַיִם וּמָצָא מָנָא. (הַמְּנָה נוּטָל) [מָנָה מוּנַח וּמָנָה מוּטָל]. דִּבְרֵי רִבִּי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. חוּלִין. חָזַר וְאָמַר. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. שֶׁנֶּיְיא בַּגּוֹזָלִים שֶׁדַּרְכָּן לִפְרוֹחַ. וְהָא תַנָּא רִבִּי חֲלַפְתָּא בַּר שָׁאוּל. הוּא הַדָּבָר בַּגּוֹזָלִים הוּא הַדָּבָר בַּבֵּצִים. הֲוֵי דִּרְבִּי הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. תַּמָּן. אָבִיו הִנִּיחַ וּבְנוֹ מָצָא. בָּרִם הָכָא. הוּא הִנִּיחַ הוּא מָצָא. רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. הוֹרֵי רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא בְּמַעֲשֵׂר שֵׁינִי כְּהָדָא דְּרִבִּי.

אָמַר רִבִּי יוּדָן. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּשֶׁהָיוּ שָׁם שְׁתֵּי קִינִּים. אֲבָל אִם אֵין שָׁם אֶלָּא קֵן אֶחָד לֹא בְדָא. וְהָא תַנִּינָן. אִם אֵין שָׁם אֶלָּא הֵן הֲרֵי אֵילּוּ מוּתָּרִין. [אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר בּוּן.] בְּשֶׁאֵין שָׁם אֶלָּא גוֹזָל אֶחָד בִּלְבַד. [קֵן אַחַת שְׁחוֹרִים בִּלְבַד.]

שְׁמוּאֵל אָמַר. הַמְּלֻחִם אֵת הַתְּרִיסִין בְּיוֹם טוֹב חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. וְקַשְׁיָא. דְּבָר שֶׁאֵילּוּ עָשָׂאוֹ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב חַטָּאת. בֵּית הִלֵּל מַתִּירִין אַף לְהַחֲזִיר. רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִתִּירוּ סוֹפוֹ מִפְּנֵי תְחִילָתוֹ. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ שֶׁלֹּא יַחֲזִיר אַף הוּא אֵינוֹ פּוֹתֵחַ. וְלֹא יִפְתַּח. אַף הוּא מְמַעֵט בְּשִׂמְחַת יוֹם טוֹב. אָמַר רִבִּי אָחָא. מַחֲזִיר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צוֹרְכוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח. אֲבָל יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח.

הלכה ו

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹטְלִין אֶת הָע�ֵלִי לְקַצֵּב עָלָיו בָּשָׂר. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹתְנִין אֶת הָעוֹר לִפְנֵי הַדְּרִיסָה וְלֹא יַגְבִּיהֶנּוּ אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ עָלָיו בָּשָׂר וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין מְסַלְקִין אֶת הַתְּרִיסִין בְּיוֹם טוֹב וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין אַף לְהַחֲזִיר.

הלכה: [בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹטְלִין אֶת הָעֵלִי לְקַצֵּב עָלָיו בָּשָׂר. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין.] הָא שֶׁלֹּא לְקַצֵּב עָלָיו בָּשָׂר אָסוּר. הָדָא הִיא דְאָמַר רִבִּי (בָּא) חִינְנָה בַּר שְׁלֶמְיָה בְּשֵׁם רַב. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי נְחֶמְיָה בְּזַיָּירָה וּמְזוֹרָה וּבוּכְנָה. בְּזַיָּירָה. דּוּ עֲצַר בֵּיהּ. וּמְזוֹרָה. דּוּ חֲבַט בֵּיהּ. וּבוּכְנָה. דּוּ כָתַת בֵּיהּ.

[בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹתְנִין אֶת הָעוֹר.] שָׁוִין שֶׁלֹּא יְגָרְדֶנּוּ. מָה אֲנָן קַיָּימִין. אִם בִּמְחוּבָּר לוֹ. כְּגוּפוֹ הוּא. אִם בְּפָרוּשׁ. הָדָא הִיא דְאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא חִינְנָא קַרְתַּחַיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. דִּיסִיקְיָא שְׁיֵשׁ בְּתוֹכָהּ מָעוֹת. נוֹתֵן עָלֶיהָ כִּכָּר וּמְטַלְטְלָהּ. כְּהָדָא אֲנְטִיכֵי נַפְלַת עַל רִבִּי יִרְמְיָה בְּשׁוּבְתָא. וְחָשְׁבוּן עָלֶיהָ וְרִימוּנָהּ. לֹא שֶׁהֲלָכָה כְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה אֶלָּא בְּגִין רִבִּי יִרְמְיָה דְּלָא יְסַכֵּן. שָׁוִין שֶׁלֹּא יְמַלְּחֶנּוּ. תַּנֵּי. אֲבָל הוּא מוֹלֵחַ עָלָיו בָּשָׂר לְצָלִי. חֲבֵרַיָּיא בְּשֵׁם רַב. מוֹלֵחַ הוּא אָדָם דָּבָר מְרוּבֶּה. אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לוֹכַל מִמֶּנּוּ אֶלָּא דָּבָר מְמוּעָט. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רַב. מוֹלֵחַ וּמַעֲרִים מוֹלֵחַ וּמַעֲרִים. מְלַח הָכָא וּמְלַח הָכָא. עַד דּוּ מְלַח כּוּלֵּיהּ.

הלכה ז

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין מוֹצִיאִין לֹא אֶת הַקֶּטֶן וְלֹא אֶת הַלּוּלָב וְלֹא אֶת סֵפֶר תּוֹרָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין:

הלכה: הָא גָדוֹל אָסוּר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אֲפִילּוּ גָדוֹל מוּתָּר. וְלֵייְדָא מִילָּה תַּנִּינָן קָטָן. בָּא לְהוֹדִיעֲךָ כוֹחָן שֶׁלְּבֵית שַׁמַּי עַד אֵיכָן הָיוּ מַחְמִירִין. שְׁמוּאֵל מִיטָּעַן מֵעֶרֶס לָעֶרֶס. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. נֹאמַר דַּהֲוָה אִיסְתָּנִיס. אָמַר לֵיהּ. בָּרֵי הֲוָה מִינִּי וּמִינָּךְ. תַּנֵּי. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי אוֹמֵר. אֲבָנִים שֶׁיִּשַּׁבְנוּ עֲלֵיהֶן בְּנַעֲרוֹתֵינוּ עֲשׂוּ עִמָּנוּ מִלְחָמָה בְּזִקְנוּתֵינוּ. רִבִּי יוֹנָה מְפַקֵּד לַחֲבֵרַיָּיא. לָא תֵיתְבוּן לְכוֹן עַל מַסְטוֹבְיָיתָה [בָּרְיָיתָא] דְּסִדְרָה דְבַר עוּלָּא דְּאִינּוּן צְנִינִין. רַב מְפַקֵּד לְתַלְמִידוֹי. לָא תֵיתְבוּן לְכוֹן עַל טַבָּלָה בָּרְיָיתָא דְּסִדְרָא דְּאִינּוּן צְנִינִין. רִבִּי אַבָּהוּ הֲוָה נָחַת מַסְחֵי בְּהָדֵין דִּימוֹסִין דְּטִיבֶּרְיָה. וַהֲוָה מִיסְתַּמִּיךְ עַל תְּרֵין גּוּתַיִין. שַׁרְעוּן וְזָקְפוּן. אָמְרוּן לֵיהּ. מָהוּ הָכֵין. אָמַר לוֹן. שִׁימַּרְתִּי כוֹחִי לְזִיקְנוּתִי. רַב חוּנָה לָא נָחַת לְבֵית וַועֲדָא. רַב קַטִּינָא שְׁאִיל. לָא כֵן תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הָאִיסְתָּנִיסִין.

רַב חוּנָה הוֹרֵי לְרֵישׁ גְּלוּתָא לְצֵאת בְּכִסֵּא. רַב חִסְדָּא בָּעֵי. לֹא כֵן תַּנֵּי. אֵין יוֹצְאִין בַּכִּסֵּא אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נָשִׁים. אֲפִילּוּ תַלְמִיד חֲכָמִים אֵינוֹ טוֹעֶה בַּדָּבָר הַזֶּה. וְרַב חוּנָה טָעֵי. רִבִּי יִרְמְיָה הוֹרֵי לְבַר גֵּירוֹנְטִי אַסְיָא מִיטְעַנָּה בַּסַּדִּינָא מֵיעוֹל מְבַקְּרָא בַּייִשְׁיָא בְּשׁוּבְתָא. מִיְּשָׁא בַּר בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי מִיטְעַן בַּסַּדִּינָא מֵיעוֹל מִידְרוֹשׁ בַּצִּיבּוּרָא בְּשׁוּבְתָא. אָמַר רִבִּי זְרִיקָן לְרִבִּי זְעוּרָה. כַּד תֵּיעוֹל לְדָרוֹמָא אַתְּ שְׁאִיל לָהּ. אִשְׁתְּאֲלַת לְרִבִּי סִימוֹן. אֲמַר לוֹן רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. לֹא סוֹף דָּבָר שֶׁצּוֹרֶךְ לָרַבִּים בּוֹ. אֶלָּא שֶׁמָּא יִצְרְכוּ לוֹ הָרַבִּים. דְּלֹמָא. רִבִּי לִיעֶזֶר וְרִבִּי אַבָּא מָרִי וְרִבִּי מַתַּנְיָה הוֹרֵי פִּיתָא לְאָרְסְקִינָס בְּשׁוּבְתָא. שֶׁמָּא יִצְרְכוּ לוֹ הָרַבִּים.

תַּנֵּי. וְלֹא אֶת הַמַּפְתֵּחַ. בֵּית הִלֵּל מַתִּירִין. וְאָמַר רַב הוֹשַׁעְיָה בַּר רַב יִצְחָק. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּמַפְתֵּחַ שֶׁלְּאוֹכְלִין. אֲבָל בְּמַפְתֵּחַ שֶׁלְּכֵלִים לֹא בְדָא. וְהָא רִבִּי אַבָּהוּ יְתִיב וּמַתְנֵי וּמַפְתְּחָא דְּפִלְמַנְטָרִין בְּיָדֵיהּ. פִּילְפִּלִין הֲוָה לֵיהּ בְּגַוָּוהִי.

הלכה ח

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין מוֹלִיכִין חַלָּה וּמַתָּנוֹת לַכֹּהֵן בְּיוֹם טוֹב בֵּין שֶׁהוּרְמוּ מֵאֶמֶשׁ בֵּין שֶׁהוּרְמוּ מֵהַיּוֹם. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שַׁמַּאי גְּזֵירָה שָׁוָה חַלָּה וּמַתָּנוֹת מַתָּנָה לַכֹּהֵן וּתְרוּמָה מַתָּנָה לַכֹּהֵן כְּשֵׁם שֶׁאֵין מוֹלִיכִין אֶת הַתְּרוּמָה כָּךְ לֹא יוֹלִיכוּ אֶת הַמַּתָּנוֹת. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הִלֵּל לֹא. אִם אָמַרְתֶּם בַּתְּרוּמָה שֶׁאֵינוֹ זַכַּאי בַּהֲרָמָתָהּ תֹּאמְרוּ בַּמַּתָּנוֹת שֶׁזַּכַּאי בַּהֲרָמָתָן:

הלכה: תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יוּדָה. לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל. שֶׁמּוֹלִיכִין אֶת הַמַּתָּנוֹת שֶׁהוּרְמוּ בַיּוֹם טוֹב. וְאֶת הַמַּתָּנוֹת שֶׁהוּרְמוּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב עִם הַמַּתָּנוֹת שֶׁהוּרְמוּ בַיּוֹם טוֹב. עַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל הַמַּתָּנוֹת שֶׁהוּרְמוּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לְעַצְמָן. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין.

וְקַשְׁיָא עַל דְּבֵית הִלֵּל. תְּרוּמָה אֵינוֹ זַכַּאי בַּהֲרָמָתָהּ. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ תְנַיי. זוֹ מִפְּנֵי זוֹ. וְלָמָּה תַּנִּינָן חַלָּה. מִפְּנֵי חַלָּה שֶׁהוּרְמָה בְיוֹם טוֹב. כְּהָדָא דְתַנֵּי. הַלֹּשׁ עִיסָּה בְיוֹם טוֹב. מַפְרִישׁ חַלָּתָהּ בְּיוֹם טוֹב. לָשָׁהּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְשָׁכַח לְהַפְרִישׁ חַלָּתָהּ. אָסוּר לְטַלְטְלָהּ. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר לִיטּוֹל מִמֶּנָּהּ. עִירַס. לֹא אָמַר אֶלָּא לָשׁ. אֲבָל עִירֵס לֹא. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרִבִּי בְּרֶכְיָה. תִּיפְתַּר בְּעִיסָּה טְמֵיאָה שֶׁאֵינוֹ מַפְרִישׁ חַלָּתָהּ אֶלָּא בַסּוֹף. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. בְּדִין הָיָה בְעִיסָּה טְהוֹרָה שֶׁלֹּא יַפְרִישׁ חַלָּתָהּ אֶלָּא בַסּוֹף. תַּקָּנָה תִּיקְּנוּ בָהּ שֶׁיַּפְרִישֶׁנָּהּ תְּחִילָּה שֶׁלֹּא תִיטָּמֵא הָעִיסָּה. מַתְנִיתָה בְיוֹם טוֹב שֶׁלְּפֶסַח. אֲבָל בָּעֲצֶרֶת וּבַחַג מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן רִבִּי חוּנָה בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. אֲפִילּוּ בָעֲצֶרֶת וּבַחַג אָסוּר. עַל שֵׁם וְכָל מְלָאכָה לֹא יֵעָשֶׂה בָהֶם.

הלכה ט

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים תַּבְלִין נִידּוֹכִין בְּמַעוֹדּ שֶׁל עֵץ וְהַמֶּלַח בַּפַּךְ וּבְעֵץ הַפָּרוּר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים תַּבְלִין נִידּוֹכִין כְּדַרְכָּן בְּמַדּוֹדּ שֶׁל אֶבֶן וְהַמֶּלַח בְּמַדּוֹדּ שֶׁל עֵץ׃

הלכה: וְיִדּוֹדּ מֵאֶתְמוֹל. חֲבֵרַיָּיא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁטַעֲמָן מָר. רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁטַעֲמָן פֹּג.

שְׁמוּאֵל שְׁחַק עַל סִיטְרָא דְמַדּוֹכְתָא. רַב אָמַר. כָּל הַנִּידּוֹכִין נִידּוֹכִין כְּדַרְכָּן. רַב חוּנָה רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי אִימִּי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַשּׁוּם וְהַשַּׁחֲלִיִּים וְהַחַרְדָּל נִידּוֹכִין כְּדַרְכָּן. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָעוֹשֶׂה אִלְּינְתִּין בַּשַּׁבָּת חַיָּיב מִשּׁוּם מַרְקִיהַּ. הָא בְיוֹם טוֹב מוּתָּר. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. הָעוֹשֶׂה אִלְּינְתִּין בְּיוֹם טוֹב אָסוּר מִשּׁוּם מַרְקִהַּ. יִצְחָק דִּיהָבָא שְׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן. מָהוּ מִישְׁחוֹק קוֹנְדִּיטוֹן בְּיוֹמָא טָבָא. אֲמַר לֵיהּ. שְׁרֵי. וְיַיב לִי וַאֲנָא שָׁתֵי. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי שְׁרֵי. רִבִּי זְעוּרָא בָעָא קוֹמֵי רִבִּי אַבָּהוּ. מָאן דַּעֲבִיד טַבָּאוּת לָא שְׁחִיק לֵיהּ מֵאֵיתְמֹל. אֲמַר לֵיהּ. אֵין. מִחְלְפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ. הָכָא הוּא אָמַר. שְׁרֵי. וְהָכָא הוּא אָמַר. אָסוּר. אֶלָּא בִּגְין דְּרִבִּי אַבָּהוּ יָדַע דְּרִבִּי זְעוּרָא מַחְמַר וְאִינּוּן מַחְמְרִין. בְּגִין כֵּן הוּא עָבַד דְּכְוָותְהוֹן. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. הָכֵין אֲמַר לֵיהּ. מָאן דְּבָעֵי דַּיֵּיא טַב לָא שְׁחִק לֵיהּ מִן דְּאֵיתְמֹל. רִבִּי זְעוּרָה שְׁאַל לְקִלְהּ דְּרוֹמָה עַבְדֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָן נְשִׂיָּיא. שְׁחֵק הוּא מָרֵךְ קוֹנְדִּיטוֹן בְּיוֹמָא טָבָא. אֲמַר לֵיהּ. אֵין. וְכָל מִינֵי סִיקְרִיקוֹן. רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי לְעָזָר בְשֵׁם רִבִּי אִימִּי אָבוֹי דְּרִבִּי אֶבְדּוֹמָא דְצִיפּוֹרִין. מַה פְלִיגִין. לִיתֵּן לַצָּלִי. הָא לְקִדֵּירָה מוּתָּר. רִבִּי נָחוּם אָמַר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא בָעֵי. הָדָא אִטְרִיתָא. לְיַבֵּשׁ אָסוּר. לְקִדֵּירָה מוּתָּר. עַל יַד עַל יַד צְרִיכָה.

הלכה י

משנה: הַבּוֹרֵר קִטְנִית בְּיוֹם טוֹב בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים בּוֹרֵר אוֹכֶל וְאוֹכֵל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי אֲבָל לֹא בְטַבָּלָא וְלֹא בַנָּפָה וְלֹא בַכְּבָרָה. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אַף מֵדִיחַ וְשׁוֹלֶה׃

הלכה: רִבִּי יוֹנָה בָעֵי. עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת. עַל דְּבֵית שַׁמַּי מָהוּ שֶׁיְּהֵא חַיָּיב. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵה. וְלָמָּה לֹא. אִילּוּ עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת עַל דְּבֵית הִלֵּל שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָּיב. וְהָכָא חַיָּיב. אָמַר רִבִּי מָנָא. יָאוּת אָמַר רִבִּי יוֹנָה אַבָּא. לֹא אַתְיָיא אֶלָּא עַל דְּבֵית שַׁמַּי. לָמָּה. הוּתַּר מִכְּלַל בְּרִירָה בְּיוֹם טוֹב. לֹא הוּתַּר מִכְּלַל בְּרִירָה בַּשַּׁבָּת.

בּוֹרֵר אוֹכְלִים מִתּוֹדּ אוֹכְלִים. חִזְקִיָּה אָמַר. חַיָּיב. וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. פָּטוּר. מַתְנִיתָה פְלִיגָא עַל חִזְקִיָּה. בּוֹרֵר וְאוֹכֵל. וְבוֹרֵר וּמַנִּיחַ עַל הַשּׁוּלְחָן. רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. תִּיפְתָּר בְּשֶׁהָיוּ אוֹרְחִים אוֹכְלִין רִאשׁוֹנָה רִאשׁוֹנָה. וְהָא תַנֵּי. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא

יָבוֹר אֶת כָּל אוֹתוֹ הַמִּין. אִם עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּחִזְקִיָּה. שֶׁכֵּן הַבּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁכֵּן הַבּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר חַיָּיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּחִזְקִיָּה. אֲפִילּוּ עִיגּוּלִין מִן גַּו עִיגּוּלִין. וַאֲפִילּוּ רִימּוֹנִים מִן גַּו רִימּוֹנִים. אֵין כֵּינִי אֲפִילּוּ בְּנֵי נַשׁ מִן גַּו בְּנֵי נַשׁ. מַאי כְדוֹן. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי לַהֵיא דְאָמַר רִבִּי אִימִּי. רִבִּי אִימִּי הֲוָה לֵיהּ אוֹרְחִין. אַפִּיק קוֹמֵיהוֹן תּוּרְמוֹסִין וּפַסִילְיָיה. אָמַר לוֹן. יְהֵבוֹן דַּעְתְּכוֹן דַּאֲתוֹן מֵיכוֹל קִינָרְסְיָה בְּסוֹפָהּ.

תַּנֵּי. אֵין בּוֹרְרִין וְלֹא טוֹחֲנִין וְלֹא (מְדַקְדְּקִין) [מַרְקְדִין]. הַבּוֹרֵר וְהַטוֹחֵן וְהַמְרַקֵּד בַּשַּׁבָּת נִסְקָל. וּבְיוֹם טוֹב סוֹפֵג אֶת הָאַרְבָּעִים. וְהָתַנִּינָן. בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא עַנְתַנְיָיה. דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל הִיא. דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל אָמַר. אַף מֵדִיחַ וְשׁוֹלֶה. וְהָא תַנֵּי. שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ שׁוֹחֲקִין פִּילְפְּלִין בָּרֵיחַיִם שֶׁלָּהֶן. וּמוּתָּר לִטְחוֹן וְאָסוּר לָבוֹר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא הוּתְּרָה טְחִינָה כְדַרְכָּהּ. מְנַיִין שֶׁאֵין בּוֹרְרִין וְלֹא טוֹחֲנִין וְלֹא מַרְקִידִין. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. כָּל מְלָאכָה לֹא יֵעָשֶׂה בָהֶם עַד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. כְּלוּם לָמְדוּ לְתַבְשִׁיל אֶלָּא מִיכָּן. רִבִּי יוֹסֵה לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אַף אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם עַד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת. תַּנֵּי חִזְקִיָּה וּפְלִיג. אַף הוּא לְבַדּוֹ הֲרֵי אֵילּוּ מִיעוּטִין. שֶׁלֹּא יִקָּצוֹר וְלֹא יִטְחוֹן וְלֹא יְרַקֵּד בְּיוֹם טוֹב.

רִבִּי זְעוּרָה רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְשֵׁם רַב. הַמְשַׁמֵּר חַיָּיב מִשֵּׁם בּוֹרֵר. אָמַר רִבִּ זְעוּרָה. לֹא מִסְתַּבְּרָא דִּי לֹא מִשֵּׁם מְרַקֵּיד. רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בְּקַדְמֵיתָא הֲווִינָן אָמְרִין. יְאוּת אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. מַה הַמְרַקֵּד קָמַח מִלְמַטָּן וְסוֹלֶת מִלְמַעֲלָן. אַף הַמְשַׁמֵּר יַיִן מִלְמַטָּן וּשְׁמָרִים מִלְמַעֲלָן. וְלֹא הֲווִינָן אָמְרִין כְּלוּם. לָמָּה הוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה וְהוּתָּר מִכְּלָל שִׁימּוּר. הוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה. בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי. וְהוּתָּר מִכְּלָל שִׁימּוּר. אֲבָל נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בְּיוֹם טוֹב. וְלֹא הוּתָּר מִכְּלָל הַרְקָדָה. דְּאָמַר רִבִּי חֲנִינָה בַּר יָקָה בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֵין שׁוֹנִין אֶת הַקֶּמַח אֲבָל מְרַקִּידִין לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה. אֵין תֹּאמַר מִשֵּׁם מְרַקֵּיד הוּא. יְהֵא אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. דִּי לֹא כְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי מִשֵּׁם רִבִּי יוּדָה. אַף מַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הִתִּירוּ. בְּעַיָיא הָדָא מֵילְתָא מָהוּ לְשַׁנּוֹת אֶת הַקֶּמַח לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה כְּרַבָּנָן.

הלכה יא

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין מְשַׁלְּחִין בְּיוֹם טוֹב אֶלָּא מָנוֹת. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים מְשַׁלְּחִין בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף בֵּין חַיִּין בֵּין שְׁחוּטִין. מְשַׁלְּחִין יֵינוֹת שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת וְקִטְנִיּוֹת אֲבָל לֹא תְבוּאָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר בִּתְבוּאָה:

הלכה: וְקַשְׁיָא עַל דְּבֵית שַׁמַּי. יֵרֵךְ גְּדוֹלָה מוּתָּר לְשַׁלְּחָהּ. גְּדִי קָטָן אָסוּר לְשַׁלְּחוֹ. אָמַר רִבִּי יוּדָן. לֹא מִסְתַּבְּרָא בְּטוֹעֲנוֹ. אֲבָל אִם הָיָה מוֹשְׁכוֹ וְהוֹלֵךְ מַה בֵּין מוֹשְׁכוֹ לְהוֹלִיכוֹ מַה בֵּין מוֹשְׁכוֹ לְהַשְׁקוֹתוֹ. רִבִּי הוֹשַׁעְיָה רַבָּה אָמַר לְרִבִּי יוּדָן נְשַׁיָּיא. שְׁמַעְתָּ מֵאֲבִיךָ. תַּרְנְגוֹלֶת מוּתָּר לְטַלְטְלָהּ. מַה אִם הָיְתָה מוּכָנֶת לַשְּׁחִיטָה מוּתֶּרֶת. וְאִם לָאו אֲסוּרָה. וְאֵין כָּל תַּרְנוֹגְלִין מוּכָנִין לַשְּׁחִיטָה. לָכֵן צְרִיכָה אֲפִילּוּ אֵינָהּ מוּכֶנֶת. אָמְרָהּ לוֹ בְּלְחִישָׁה. אָמַר לוֹ. לָמָּה אַתְּ אוֹמְרָהּ לִי בְּלְחִישָׁה. אָמַר לוֹ. כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתִּיהָ בְּלְחִישָׁה. כָּךְ אֲנִי אוֹמְרָהּ לָךְ בְּלְחִישָׁה.

תַּנֵּי. מְשַׁלְּחִין חִטִּים שֶׁהֵן מַאֲכָל עֲסִיסִיּוֹת. פּוּל שֶׁהוּא מַאֲכָל נָדִיּוֹת. שְׁעוֹרִים שֶׁהֵן מַאֲכָל בְּהֵמָה. לֹא כֵן תַּנֵּי מִשֵּׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן. לְכָל נֶפֶשׁ. אַף נַפְשׁוֹת בְּהֵמָה בִּכְלָל. אַתְיָא דְרִבִּי שִׁמְעוֹן כִּשִׁיטַת רִבִּי עֲקִיבָה רַבּוֹ. כְּמַה דְרִבִּי עֲקִיבָה אָמַר. לְכָל נֶפֶשׁ. אַף נַפְשׁוֹת בְּהֵמָה בִּכְלָל. כֵּן רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. לְכָל נֶפֶשׁ. אַף נַפְשׁוֹת בְּהֵמָה בִּכְלָל.

הלכה יב

משנה: מְשַׁלְּחִין כֵּלִים בֵּין תְּפוּרִין בֵּין שֶׁאֵינָן תְּפוּרִין. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לְצוֹרֶךְ הַמּוֹעֵד. אֲבָל לֹא סַנְדָּל מְסוּמָּר וְלֹא מִנְעָל שֶׁאֵינוֹ תָּפוּר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף לֹא מִנְעָל לָבָן מִפְּנֵי שֶׁצָּרִיךְ אוּמָּן. זֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁנֵּאוֹתִין בּוֹ בְּיוֹם טוֹב מְשַׁלְּחִין אוֹתוֹ:

הלכה: כֵּינִי מַתְנִיתָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא צָרִיךְ בֵּיצַת אוּמָּן. מַתְנִיתָה דְּרִבִּי לְיֵעֶזֶר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. מִנְעָל עַל הָאִמּוּם. רִבִּי לְיֵעֶזֶר מְטַהֵר וַחֲכָמִים מְטַמִּין. דִּבְרֵי הַכֹּל הֵיא. שַׁנְיֵיא הִיא הָכָא. שֶׁהוּא כְמַכְשִׁיר כְּלִי בְיוֹם טוֹב. תַּנֵּי. אֵין מְפָרְקִין אֶת הַמִּנְעָל מֵעַל הָאִימּוּם בְּיוֹם טוֹב. אֲבָל מְפָרְקִין אֶת הַמִּנְעָל מִן הָאִמּוּם בְּחוֹלוֹ שֶׁלְמוֹעֵד.

מָהוּ לְהַעֲמִיד חָלָב בְּיוֹם טוֹב. אִם אוֹמֵר אַתְּ כֵּן. אַף הוּא חוֹלֵב וּמַעֲמִיד מִיּוֹם טוֹב לַחוֹל. תַּנָּה רִבִּי חֲלַפְתָּא בֶּן שָׁאוּל. תַּכְשִׁיטִין אָסוּר לְשַׁלְּחָן. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא לְשַׁלְּחָן. הָא לְלוֹבְשָׁן מוּתָּר. תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַשּׁוֹפָר לְהַשְׁקוֹת בּוֹ אֶת הַתִּינוֹק. אֶת הַפִּינָקְס אֶת הַקַּרְקַשׁ אֶת הַמְּרָאָה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת הַכֵּלִים. אָמַר רִבִּי אָבוּן. מַתְנִיתָה אָמְרָה שֶׁאָסוּר לְלוֹבְשָׁן. דְּתַנִּינָן. כָּל שֶׁנֵּאוֹתִין בּוֹ בְּיוֹם טוֹב מְשַׁלְּחִין אוֹתוֹ. אִם אוֹמֵר אַתְּ שֶׁמּוּתָּר לְלוֹבְשָׁן. יְהֵא מוּתָּר לְשַׁלְּחָן. מָהוּ הָדָא דְתַנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַשּׁוֹפָר לְהַשְׁקוֹת בּוֹ אֶת הַתִּינוֹק. אֶת הַפִּינָקְס אֶת הַקַּרְקַשׁ אֶת הַמְּרָאָה לְכַסּוֹת אֶת הַכֵּלִים. בְּשֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶם תּוֹאַר כֶּלִי. עַד כְּדוֹן בְּתַכְשִׁיטִין שֶׁלְּזְהָב. וַאֲפִילּוּ תַכְשִׁיטִין שֶׁלְּכֶסֶף. אָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. אָסוּר. וְאָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. אֲנָא יָדַע רֹאשָׁהּ וְסוֹפָא. טַלְיָין דַּקִּיקִין הֲווֹן מִתְרַבְּיִין בָּדָרְתֵּיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה. אָתָא שָׁאַל לָרִבִּי זְעוּרָה. אָמַר לֵיהּ. לָא תֵּיאָסוֹר וְלֹא תִישְׁרֵי.

פרק ב

הלכה א

משנה: יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת לֹא יְבַשֵּׁל אָדָם בַּתְּחִלָּה מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. אֲבָל מְבַשֵּׁל הוּא לְיוֹם טוֹב וְאִם הוֹתִיר הוֹתִיר לַשַּׁבָּת. וְעוֹשֶׂה תַּבְשִׁיל מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְסוֹמֵךְ עָלָיו לַשַּׁבָּת. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים שְׁנֵי תַבְשִׁילִים. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים תַּבְשִׁיל אֶחָד. וּמוֹדִין בְּדָג וּבֵיצָה שֶׁעָלָיו שֶׁהֵן שְׁנֵי תַבְשִׁילִין. אֲכָלוֹ אוֹ שֶׁאָבַד לֹא יְבַשֵּׁל עָלָיו בַּתְּחִילָּה. שִׁייֵר הֵימֶינּוּ כָּל שֶׁהוּא סוֹמֵךְ עָלָיו לַשַּׁבָּת׃

הלכה: יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת כול׳. כָּתוּב אֵת אֲשֶׁר תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֵת אֲשֶׁר תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ. רִבִּי לְעֶזֶר אוֹמֵר. אוֹפִין עַל הָאָפוּי וּמְבַשְּׁלִין עַל הַמְבוּשָּׁל. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. אוֹפִין וּמְבַשְּׁלִין עַל הַמְבוּשָּׁל. מַה טַעֲמָא דְּרִבִּי לְעֶזֶר. אֵת אֲשֶׁר תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֵת אֲשֶׁר תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ. מַה טַעַם דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אֵת אֲשֶׁר תֹּאפוּ וְאֵת אֲשֶׁר תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ. אָמַר רִבִּי לְעֶזֶר. אִתְיָה כְמָאן דְּאָמַר. בְּמָרָה נִיתְנָה הַשַּׁבָּת. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. בְּאָלוּשׁ נִיתְנָה הַשַּׁבָּת. עוֹמְדִין בְּאָלוּשׁ וּמַזְהִירִין בְּאָלוּשׁ. אִיתָא חֲמִי. דְּבַר תּוֹרָה הוּא אָסוּר. וְעֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין מַתִּירִין. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּדִין הָיָה שֶׁיְּהוּ אוֹפִין וּמְבַשְּׁלִין מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. אִם אוֹמֵר אַתְּ כֵּן. אַף הוּא אוֹפֶה וּמְבַשֵּׁל מִיּוֹם טוֹב לְחוֹל. אִיתָא חֲמִי. מַצִּיעִין אֶת הַמִּיטּוֹת מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. וְאֵין אוֹפִין וּמְבַשְּׁלִין מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי אִילָא. וְלָמָּה מַצִּיעִין מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. שֶׁכֵּן מַצִּיעִין אֶת הַמִּיטּוֹת מִלֵּילֵי שַׁבָּת לַשַּׁבָּת. וְיֹאפוּ אוֹ יְבַשְּׁלוּ מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. אֵין אוֹפִין וּמְבַשְּׁלִין מִלֵּילֵי שַׁבָּת לַשַּׁבָּת׃

רִבִּי כַּהֲנָא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חִייָה בַּר בָּא אָמַר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲרִים. מַתְנִיתָה דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. תַּנֵּי אֵין עוֹשִׂין מִיּוֹם טוֹב לְמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב. וְהָא תַנֵּי. מְמַלְּאָה הִיא אִשָּׁה [קְדֵירָה] בָּשָׂר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל מִמֶּנּוּ אֶלָּא חֲתִיכָה אַחַת. קוּמְקוּם שֶׁלְּחַמִּין אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ אֶלָּא כוֹס אֶחָד. אֲבָל פַּת אֵינָהּ אוֹפָה אֶלָּא צוֹרְכָהּ. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. מְמַלְּאָה הִיא אִשָּׁה אֶת הַתַּנּוּר פַּת מִפְּנֵי שֶׁהַפַּת יָפָה בְשָׁעָה שֶׁהַתַּנּוּר מָלֵא. דָּרַשׁ רַב חוּנָה כְּהָדָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. דָּרַשׁ רִבִּי יוֹחָנָן לְטִיבֶּרַאֵי כְּהָדָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. הֲוָה דָרַשׁ לְהוֹן לַהֲלָכָה וְאִינּוּן סָבְרִין לְעוּבְדָא. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. לְעוֹבְדָא דָּרַשׁ לְהוֹן. אֲתוֹן וּשְׁאָלוּן לֵיהּ וְדָרַשׁ לְהוֹן לַהֲלָכָה. חָזַר וְדָרַשׁ לְהוֹן. וְלָא יָדְעִין אִין לַהֲלָכָה אִין לְעוּבְדָא. אָמַר רִבִּי אַבָּא בַּר זַבְדִּי. הוֹרֵי רִבִּי אַבָּהוּ כְּהָדָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר.

רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. צָרִיךְ לוֹמַר. עָלַי וְעַל מִי שֶׁלֹּא עִירֵב. הֲרֵי שֶׁלֹּא עִירֵב. אֲחֵרִים שֶׁעִירְבוּ מוּתָּרִין לַעֲשׂוֹת לוֹ מִשֶּׁלּוֹ. רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רִבִּי זְעוּרָה. בְּמִזְכֶּה לָהֶן מִשֶּׁלּוֹ. דִּי לֹא

כֵּן. נִמְצְאוּ עוֹשִׂין לוֹ מִשֶּׁלּוֹ. לֹא עִירֵב וְלֹא עֵירְבוּ לוֹ אֲחֵרִים. רִבִּי יִצְחָק אוֹמֵר. צוֹלֶה לוֹ דָּגָה. רַב חוּנָה אָמַר. מְחַמֵּם לוֹ חַמִּין. שְׁמוּאֵל אָמַר. מַדְלִיק לוֹ אֶת הַנֵּר. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. מְמַלֵּא לוֹ חָבִית שֶׁל (יַיִן) [מַיִם] וּמַדְלִיק לוֹ אֶת הַנֵּר. מַעֲשֶׂה בְאֶחָד שֶׁהִדִּיר אֶת בְּנוֹ לְתַלְמוּד תּוֹרָה. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲלַפְתָּא וְהִתִּיר לוֹ לְמַלְאוֹת לוֹ חָבִית שֶׁלְמַיִם וּלְהַדְלִיק לוֹ אֶת הַנֵּר.

רִבִּי חִיָּיה רַבָּה עָלָה לְבֵיתוֹ. אָמְרִין לֵיהּ. אַנְשִׁינָן מְעָרְבָה. אֲמַר לוֹן. אִית הָכָא טְלוֹפְחִין מִן אֵיתְמֹל. אָמְרִין לֵיהּ. אִין. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ מִין אֶחָד. אִית הֲוָה בְהוֹן תַּרְדִּין. הָדָא אָמְרָה. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶן כְּזַיִת. אִית הֲוָה בְהוֹן שִׁיעוּרָה. הָדָא אָמְרָה. אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַתְנוֹת. אָמַר רַב חִסְדָּא. תַּנֵּיי הָיָה לוֹ לְרִבִּי חִיָּיה הַגָּדוֹל.

תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. מוֹדִין בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל שֶׁהֵן שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין. עַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל הַדָּגָה וְעַל הַבֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. תַּבְשִׁיל אֶחָד. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. שְׁנֵי תַבְשִׁילִין. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם פִּירְפֵּר [בֵּיצָה עַל גַּבֵּי הַמָּלִיחַ. אוֹ שֶׁחִיתֵּךְ קֻפָּלוֹט תַּחַת הַדָּג. אוֹ שֶׁבִּישֵּׁל שְׁנֵי מִינִין בִּקְדֵירָה. שֶׁהֵן שְׁנֵי תַבְשִׁילִין. וַהֲלָכָה כְּדִבְרֵי הַתַּלְמִיד.

רַב אָמַר. אוֹמֵר אֲנִי. אֵין פָּחוּת מִכַּזַּיִת. לֵית הָדָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עָלַי וְעַל מִי שֶׁלֹּא עֵירֵב. מַתְנִיתָה מְסַיְיעָא לְרִבִּי יוֹחָנָן. עֵירוּב תְּחִילָּתוֹ וְסוֹפוֹ אֵין לוֹ שִׁיעוּר. יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. אֵין מְעָרְבִין לֹא בַחֲצֵירוֹת וְלֹא בַתְּחוּמִין. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת וְאֵין מְעָרְבִין בַּתְּחוּמִין. מְעָרְבִין בַּחֲצֵירוֹת. שֶׁכֵּן אַתְּ מַתִּיר לוֹ דָּבָר שֶׁהוּא מוּתָּר לוֹ. וְאֵין מְעָרְבִין בַּתְּחוּמִין. שֶׁכֵּן אַתְּ מַתִּיר לוֹ דָּבָר שֶׁהוּא אָסוּר לוֹ אִית תַּנֵּיי תַנֵּי וּמַחֲלִיף. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. הוֹאִיל וְהֵן תַּנָּיֵיא מְחַלֵּף. צְרִיכִין אֲנָן מֵיחוּשׁ. רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רִבִּי זְעוּרָה. מָאן דַּעֲבַד טַבָּאוּת מְעָרֵב מִן אֶיתְמֹל. אָמַר רִבִּי יוּדָן. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּשֶׁלֹּא עָשָׂה לוֹ עֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין. אֲבָל אִם עָשָׂה לוֹ עֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בָּעֵי. וְעֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין מַתִּירִין אֶת הַמְּחִיצוֹת.

הלכה ב

משנה: חָל לִהְיוֹת אַחַר שַׁבָּת בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים מַטְבִּילִין אֶת הַכֹּל מִלִּפְנֵי הַשַּׁבָּת. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים כֵּלִים מִלִּפְנֵי הַשַּׁבָּת וְאָדָם בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: מַתְנִיתָה בִכְלִים גְּדוֹלִים. אֲבָל בִּכְלִים קְטַנִּים מַעֲרִים עֲלֵיהֶן וּמַטְבִּילִן. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְמַלֵּא הוּא אָדָם כֶּלִי טָמֵא מִן הַבּוֹר וּמַעֲרִים עָלָיו וּמַטְבִּילוֹ. תַּנֵּי. נָפַל דְּלָיָיו לְתוֹךְ הַבּוֹר. נָפַל כְּלָיָיו לְתוֹךְ הַבּוֹר. מַעֲרִים עֲלֵיהֶן וּמַטְבִּילִן. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. בִּכְלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בְּאַב הַטּוּמְאָה. וְחוֹרָנָה אָמַר. בִּכְלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בְוַולַד הַטּוּמְאָה. מָתִיב מָאן

דְּאָמַר בְּוּולַד הַטּוּמְאָה לָמָּאן דְּאָמַר בְּאַב הַטּוּמְאָה. אֲפִילּוּ בַחוֹל יְהֵא טָעוּן הַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ. אָמַר לֵיהּ. בְּרוּצָה לִישְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן חוּלִּין בְּטָהֳרָה.

כָּל מְחוּיְיבֵי טְבִילוֹת טוֹבְלִין כְּדַרְכָּן בְּתִשְׁעָה בְאָב וּבְיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה סְגַן הַכֹּהֲנִים. כְּדַיי הוּא בֵיתוֹ שֶׁלְאֱלֹהֵינוּ שֶׁיֵּאבְדוּ עָלָיו הַכֹּהֲנִים טְבִילָה אַחַת. דָּרַשׁ רִבִּי לֵוִי כָּהֲדָא דְרִבִּי חֲנַנְיָה סְגַן הַכֹּהֲנִים.

וְאָדָם בַּשַּׁבָּת. שֶׁכֵּן אָדָם טוֹבֵל לְקֶרְוִיוֹ בַּשַּׁבָּת.

הלכה ג

משנה: וְשָׁוִין שֶׁמַּשְׁקִין אֶת הַמַּיִם בִּכְלִי אֶבֶן לְטַהֲרָן אֲבָל לֹא מַטְבִּילִין. מַטְבִּילִין מִגַּב לְגַב וּמֵחֲבוּרָה לַחֲבוּרָה בְּיוֹם טוֹב׃

הלכה: מַתְנִיתָה דְּלֹא כְרִבִּי. דְּתַנֵּי אֵין מַטְבִּילִין כֶּלִי עַל גַּב מֵימָיו בְּיוֹם טוֹב. וְאֵין מַשְׁקִין אֶת הַמַּיִם בִּכְלִי אֶבֶן לְטַהֲרָן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רִבִּי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִין. מַטְבִּילִין כֶּלִי עַל גַּב מֵימָיו בְּיוֹם טוֹב. וּמַשְׁקִין אֶת הַמַּיִם בִּכְלִי אֶבֶן בְּטַהֲרָה בַּשַּׁבָּת. לֹא אָמַר אֶלָּא בְשֶׁלְאֶבֶן. הָא בְשֶׁלְעֵץ לֹא.

כֵּיצַד מִגַּב לְגַב. רָצָה לַעֲשׂוֹת עִיסָּתוֹ עַל גַּבֵּי גִיתּוֹ. אוֹ גִיתּוֹ עַל גַּבֵּי עִיסָּתוֹ. מַטְבִּיל אֶת כֵּלָיו. כֵּיצַד מֵחֲבוּרָה לַחֲבוּרָה. הָיָה אוֹכֵל עִם חֲבוּרָה זוֹ וְנִמְלָךְ לוֹכַל עִם חֲבוּרָה אֲחֶרֶת. טוֹבֵל.

הלכה ד

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים מְבִיאִין שְׁלָמִים וְאֵין סוֹמְכִין עֲלֵיהֶן אֲבָל לֹא עוֹלוֹת. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים מְבִיאִין שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת וְסוֹמְכִין עֲלֵיהֶן׃

הלכה: בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. הוּתְּרָה סְמִיכָה שֶׁלֹּא כְדַרְכָּהּ. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. לֹא הוּתְּרָה סְמִיכָה שֶׁלֹּא כְדַרְכָּהּ. אִי זוֹ הִיא שֶׁלֹּא כְדַרְכָּהּ. מֵאֶתְמוֹל. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי בְּאָשָׁם מְצוֹרָע שֶׁסְּמַךְ עָלָיו [מֵאֶתְמוֹל] לֹא יָצָא. שֶׁלְמֵי נְדָבָה שֶׁסְּמַךְ עֲלֵיהֶן מֵאֶתְמוֹל יָצָא. מַה פְּלִיגִין. בְּשֶׁלְמֵי חֲגִיגָה. בֵּית שַׁמַּי עָבְדִין לוֹן כְּשֶׁלְמֵי נְדָבָה. בֵּית הִלֵּל עָבְדִין לוֹן כְּאָשָׁם מְצוֹרָע. אָמַר רִבִּי יָסָי הֵן דַּאֲתְּ אָמַר. אָשָׁם מְצוֹרָע שֶׁסְּמַךְ עָלָיו מֵאֶתְמוֹל לֹא יָצָא. בִּזְמַנּוֹ. עִיבֵּר זְמַנּוֹ נַעֲשָׂה כְּשֶׁלְמֵי נְדָבָה.

אָמְרוּ בֵית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּי. מָה אִם בְּשָׁעָה שֶׁאֲנִי אוֹסֵר לְהֶדְיוֹט הֲרֵי אֲנִי מַתִּיר לַגְּבוֹהַּ. בְּשָׁעָה שֶׁהוּא מוּתָּר לְהֶדְיוֹט אֵינוֹ דִין שֶׁנַּתִּיר לַגְּבוֹהַּ. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּי. וַהֲרֵי נְדָרִים וּנְדָבוֹת יוֹכִיחוּ. שֶׁהֵן מוּתָּרִין לְהֶדְיוֹט וַאֲסוּרִין לַגְּבוֹהַּ. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הִלֵּל. לֹא. אִם אָמַרְתָּם בִּנְדָרִים וּנְדָבוֹת שֶׁאֵין זְמַנָּן קָבוּעַ. תֹּאמְרוּ בַּחֲגִיגָה שֶׁזְּמַנָּהּ קָבוּעַ. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּי. חֲגִיגָה אֵין זְמַנָּהּ קָבוּעַ. שֶׁאִם לֹא חָג בָּרִאשׁוֹן חוֹגֵג בַּשֵּׁנִי. לֹא חָג בַּשֵּׁנִי חוֹגֵג בַּשְּׁלִישִׁי. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הִלֵּל. חֲגִיגָה זְמַנָּהּ קָבוּעַ. שֶׁאִם לֹא חָג בָּרֶגֶל. אֵינוֹ יָכוֹל לַחוֹג אַחַר הָרֶגֶל.

אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּי. וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הִלֵּל. מִשָּׁם רְאָיָיה. לָכֶם אֵינוֹ נַעֲשֶׂה. [אֲבָל] נַעֲשֶׂה הוּא לַגְּבוֹהַּ. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמְרוֹ טַעַם אַחֵר. מָה אִם בְּשָׁעָה שֶׁכִּירָתְךָ סְתוּמָה כִּירַת רַבָּךְ פְּתוּחָה. בְּשָׁעָה שֶׁכִּירָתְךָ פְּתוּחָה אֵינוֹ דִין שֶׁתְּהֵא כִירַת רַבָּךְ פְּתוּחָה. דָּבָר אַחֵר. אֵינוֹ דִין שֶׁיְּהֵא שׁוּלְחָנְךָ מָלֵא וְשׁוּלְחַן קוֹנְךָ רֵיקָם.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ הֲוָה עָבַר קוֹמֵי סִדְרָא. וּשְׁמַע קָלְהוֹן קָרֵאיי הָהֵן פִּסּוּקָא. וַיִּזְבְּחוּ לַיי זְבָחִים וַיַּעֲלוּ עוֹלוֹת לַיי לְמָחֳרַת הַיּוֹם הַהוּא. אָמַר. מָאן דְּמְפְסֵק לֵיהּ כְּבֵית שַׁמַּי. מָאן דְּקָרֵי כוּלֵּיהּ כְּבֵית הִלֵּל. נִיחָא עוֹלוֹת לְמָחֳרַת הַיּוֹם וּשְׁלָמִים לְמָחֳרַת הַיּוֹם. וְאֵין שְׁלָמִים בָּאִין כְּבֵית שַׁמַּי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. דָּוִד מֵת בָּעֲצֶרֶת. וְהָיוּ כָל יִשְׂרָאֵל אוֹנְנִין וְהִקְרִיבוּ לְמָחָר.

מַעֲשֶׂה בְהִלֵּל הַזָּקֵן שֶׁהֵבִיא עוֹלָתוֹ לָעֲזָרָה וְסָמַךְ עָלֶיהָ. וְחִבְּרוּ עָלָיו תַּלְמִידֵי שַׁמַּי. הִתְחִיל מְכַשְׁכֵּשׁ בִּזְנָבָהּ. אָמַר לוֹן. רְאוּ נְקֵיבָה הִיא וּשְׁלָמִים הֵבֵאתִיהָ. וְהִפְלִיגָן בִּדְבָרִים וְהָלְכוּ לָהֶן. לְאַחַר יָמִים גָּבְרָה יָדָן שֶׁלְּבֵית שַׁמַּי. וּבִקְּשׁוּ לִקְבּוֹעַ הֲלָכָה כְּדִבְרֵיהֶן. וְהָיָה שָׁם בָּבָא בֶּן בִּיטַיי מִתַּלְמִידֵי בֵית שַׁמַּי יוֹדֵעַ שֶׁהֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל. פַּעַם אַחַת נִכְנַס לָעֲזָרָה וּמָצָא אוֹתָהּ שׁוֹמֶמֶת. אָמַר. יִשַּׁמּוּ בָתֵּיהֶן שֶׁלְּאֵילּוּ שֶׁהִשְׁימוּ בֵית אֱלֹהֵינוּ. מָה עָשָׂה. שָׁלַח וְהֵבִיא שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים צֹאן מִצֹּאן קֵדָר. וּבִיקְּרָן מִמּוּמִין וְהֶעֱמִידָן בְּהַר הַבַּיִת. אָמַר לָהֶן. שִׁמְעוּנִי אֲחַיי בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּל מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה יָבִיא עוֹלוֹת יָבִיא וְיִסְמוֹךְ. יָבִיא שְׁלָמִים יָבִיא וְיִסְמוֹךְ. בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה נִקְבְּעָה הֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל. וְלֹא אָמַר אָדָם דָּבָר. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר לְעָזָר. הָדָא אָמְרָה. בְּשֵׁירוּתָא בְעָיָיא מוּלַיי סמא דְּקִיסָּא מִינַּיהּ וּבֵיהּ. כָּל גּוּמְרָא דְּלָא כְווֹתָהּ בְּשַׁעְתָּהּ לָא כְווֹתָהּ. שׁוּב מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד מִתַּלְמִידֵי הִלֵּל שֶׁהֵבִיא עוֹלָתוֹ לָעֲזָרָה וְסָמַךְ עָלֶיהָ. וְרָאֲהוּ אֶחָד מִתַּלְמִידֵי שַׁמַּי. אָמַר לֵיהּ. מַה זוֹ סְמִיכָה. אָמַר לֵיהּ. מַה זֶּה שְׁתִיקָה. שִׁיתְקוֹ בִנְזִיפָה וְהָלַךְ לוֹ.

הלכה ה

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים לֹא יָחֵם אָדָם חַמִּין לְרַגְלָיו אֶלָּא אִם כֵּן הָיוּ רְאוּיִין לִשְׁתִיָּיה. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. וְעוֹשֶׂה מְדוּרָה וּמִתְחַמֵּם כְּנֶגְדָּהּ׃

הלכה: פְּתַר לֵהּ תְּרֵין פְּתָרִין. עַל דַּעְתּוֹן דְּבֵית שַׁמַּי וְהוּא שֶׁשָּׁתָה מֵהֶן. עַל דַּעְתּוֹן דְּבֵית הִלֵּל. וְהֵן שֶׁיְּהוּ רְאוּיִן לִשְׁתִיָּיה.

וְעוֹשֶׂה מְדוּרָה וּמִתְחַמֵּם כְּנֶגְדָּהּ. דִּבְרֵי הַכֹּל. וְהוּא שֶׁיְּהֵא קוּמְקוּם כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה. פְּתַר לֵהּ פֶּתֶר אוֹחֶרֶן. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּבֵית שַׁמַּי וְהוּא שֶׁיְּהֵא קוּמְקוּם כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה. עַל דַּעְתּוֹן דְּבֵית הִלֵּל. אֲפִילּוּ אֵין הַקּוּמְקוּם כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה.

חַמִּין שֶׁהוּחְמוּ בַיּוֹם טוֹב. וְכֵן חַמִּים שֶׁהוּחְמוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת לַשַּׁבָּת. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו. וְחוֹרָנָה אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן גּוּפּוֹ אֵיבָרִים אֵיבָרִים. וְלָא יָדְעִין מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְתַנֵּי שְׁמוּאֵל מַרְחִיץ בָּהֶם פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו. הֲוֵי [רַב] דּוּ אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן גּוּפּוֹ אֵבָרִים אֵבָרִים. חַד פִּילוֹסוֹפּוֹס שָׁאַל לְבַר קַפָּרָא. אַבַּלְט שְׁאַל לְלֵוַי סָרִיסָא. מוּתָּר לִשְׁתּוֹת וְאָסוּר לִרְחוֹץ. אָמַר לֵיהּ. אִם תִּרְאֶה סָרִיס מִתְחַבֵּק עִם אִשְׁתּוֹ שֶׁמָּא אֵינוֹ רַע לָהּ. אָמַר לֵיהּ. אֵין. אָמַר לֵיהּ. וּמָכִי [הוּא] לָהּ כְּלוּם. אָמַר לֵיהּ. שֶׁלֹּא תִּתְפָּרֵץ. אָמַר לֵיהּ. וְהָכָא שֶׁלֹּא יִתְפָּרְצוּ. כֵּיוָן שֶׁיָּצָא אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיו. רִבִּי. לָזֶה דְּחִיתָה בְקַנֶה. לָנוּ מָה אַתְּ מֵשִׁיב. אָמַר לָהֶן. וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם.

הלכה ו

משנה: שְׁלשָׁה דְבָרִים רַבָּן גַּמְלִיאֵל מַחְמִיר כְּדִבְרֵי בֵית שַׁמַּאי. אֵין טוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין מִיּוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת. וְאֵין זוֹקְפִין אֶת הַמְּנוֹרָה בְּיוֹם טוֹב. וְאֵין אוֹפִין פִּיתָּן גְּרִיצוֹת אֶלָּא רְקִיקִין. אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל מִימֵיהֶן שֶׁל בֵּית אַבָּא לֹא הָיוּ אוֹפִין פִּיתָּן גְּרִיצוֹת אֶלָּא רְקִיקִין. אָמְרוּ לוֹ מַה נַּעֲשֶׂה לְבֵית אָבִיךָ שֶׁהָיוּ מַחְמִירִין עַל עַצְמָן וּמְקִלִּין עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְהְיוֹת אוֹפִין פִּיתָּן גְּרִיצוֹת וָחֹרִי׃

הלכה: אַבָּא בַּר רַב חוּנָה אָמַר. [הָדָא דְתֵימַר] בְּשֶׁלֹּא עָשָׂה לוֹ עֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין. אֲבָל אִם עָשָׂה לוֹ עֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין מוּתָּר. מַה בֵּין תַּבְשִׁיל וּמָה בֵּין חַמִּין. תַּבְשִׁיל דַּרְכּוֹ לוֹכַל מִמֶּנּוּ. חַמִּין אֵין דַּרְכּוֹ לִשְׁתּוֹת מֵהֶן.

וְאֵין זוֹקְפִין אֶת הַמְּנוֹרָה בְּיוֹם טוֹב. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בִּמְנוֹרָה שֶׁל פְּרָקִים. אֲבָל בִּמְנוֹרָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁל פְּרָקִים לֹא בְדָא. כְּהָדָא תַּלְמִידוֹ דְרִבִּי יוֹסֵי הֲווֹן יְתִיבִין. נָפְלַת מְנָרָתָא קוֹמֵיהוֹן וַהֲוָה כָל חַד וְחַד שְׁמִיט גַּרְמֵיהּ וַעֲרַק.

אֵין אוֹפִין פִּיתָּן גְּרִיצוֹת אֶלָּא רְקִיקִין. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ מְיַיגְעוֹ. אַף הוּא אֵינוֹ אוֹפֶה אֶלָּא צוֹרְכוֹ. רִבִּי אָחָא שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. וּמָה חֲרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה. וְרַבָּנָן שָׁמְעִין לָהּ מִן הָדָא. וְהִנֵּה שְׁלשָׁה סַלֵּי חוֹרִי עַל רֹאשִׁי.

הלכה ז

משנה: אַף הוּא אָמַר שְׁלשָׁה דְבָרִים לְהָקֵל. מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּיטוֹת וּמַנִּיחִין אֶת הַמֻּגְמָר בְּיוֹם טוֹב וְעוֹשִׂין גְּדִי מְקוּלָּס בְּלֵילֵי פְסָחִים וַחֲכָמִים אוֹסְרִין׃

הלכה: שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּיטוֹת. אָמַר רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. פְּעָמִים הָרְבָּה אָכַלְתִּי אֶצֶל רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְלֹא הָיוּ מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּיטוֹת. אֶלָּא סַדִּינִים הָיוּ פּוֹרְשִׂין עַל גַּבֵּי הָאָרֶץ. וְכֵיוָן שֶׁהָיוּ הָאוֹרְחִין יוֹצְאִין הָיוּ קוֹפְלִין אוֹתָן. אָמְרוּ לוֹ. אִם כֵּן אַף בַּשַּׁבָּת מוּתָּרִין לַעֲשׂוֹת כֵּן. שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ מַכְנִיסִין אֶת הַמֻּגְמָר בִּמְגוּפָּה. אָמַר רִבִּי

לָעֲזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. פְּעָמִים הָרִבָּה אָכַלְתִּי אֶצֶל רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְלֹא הָיוּ מַכְנִיסִין אֶת הַמֶּגְמָר בְּמִגּוּפָּה. אֶלָּא פֵּרְדִּיסְקִים הָיוּ מְעַשְׁנִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. וְכֵיוָן שֶׁהָיוּ הָאוֹרְחִין נִכְנָסִין הָיוּ פוֹתְחִין אוֹתָן. אָמְרוּ לוֹ. אִם כֵּן אַף בַּשַּׁבָּת מוּתָּרִין לַעֲשׂוֹת כֵּן.

וְעוֹשִׁין גְּדִי מְקוּלָּס בְּלֵילֵי פְסָחִים. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. אֵי זֶהוּ גְדִי מְקוּלָּס. כּוּפְלוֹ צָלִי. רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעָיו וְעַל קִרְבּוֹ. שֶׁלַּךְ מִקְצַת וּבִישֵּׁל מִקְצַת אֵין זֶה גְדִי מְקוּלָּס. מַכְנִיסִין גְּדִי מְקוּלָּס בְּלֵילֵי יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁלְחַג (וּבְיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן) [וּבְלֵילֵי יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן] שֶׁלְפֶּסַח. מַכְנִיסִין עֵגֶל מְקוּלָּס בְּלֵילֵי יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁלְפֶּסַח אֲבָל לֹא גְדִי מְקוּלָּס. תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יֹסֵה. תֵּוּוּדוֹס אִישׁ רוֹמִי הִנְהִיג עַל אַנְשֵׁי רוֹמִי שֶׁיְּהוּ אוֹכְלִין גְּדָיִים מְקוּלָּסִין בְּלֵילֵי פְסָחִים. שָׁלְחוּ חֲכָמִים וְאָמְרוּ לוֹ אִילּוּלֵא שֶׁאַתְּ תֵּוּוּדוֹס לֹא הָיֵינוּ מְנַדִּין אוֹתָךְ. מָהוּ תֵּוּוּדוֹס. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. דַּהֲוָה מְשַׁלֵּחַ פַּרְנָסָתְהוֹן דְּרַבָּנִן. לֹא נִמְצֵאתָ מֵבִיא אֶת הָרִבִּים לִידֵי אֲכִילַת קָדָשִׁים בַּחוּץ. שֶׁכָּל הַמֵּבִיא אֶת הָרִבִּים לִידֵי אֲכִילַת קָדָשִׁים בַּחוּץ צָרִיךְ נִידּוּי.

הלכה ח

משנה: שְׁלֹשָׁה דְבָרִים רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מַתִּיר וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. פָּרָתוֹ יוֹצְאָה בְרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ. וּמְקָרְדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב. וְשׁוֹחֲקִין אֶת הַפִּלְפְּלִין בָּרֵחַיִם שֶׁלָּהֶן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מְקָרְדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב מִפְּנֵי שֶׁעוֹשֶׂה הַבּוּרָה אֲבָל מְקָרְצְפִין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מְקָרְדִין אֲבָל לֹא מְקָרְצְפִין׃

הלכה: רִבִּי בָּא. רַב וּשְׁמוּאֵל תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. דִּבְרֵי חֲכָמִים אֲפִילּוּ לְהַמְשִׁיךְ בָּהּ אָסוּר. רִבִּי בָּא בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. אִם הָיְתָה קַרְנָהּ קְדוּחָה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַשְׁיְתָהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא וְאָמַר. לֹא תַנִּינָן אֶלָּא הַנָּקָה בַּחֲטָם. רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. שׁוּר שֶׁעִיסְקוֹ רַע יוֹצֵא בַּפְּרוּמְבִּיָא שֶׁלּוֹ. וְרִבּוֹתֵינוּ שֶׁבַּגּוֹלָה נָהֲגוּ כֵן. רִבִּי אָחָא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי תַּנְחוּם בֵּירִבִּי חִייָה. חֲמוֹר שֶׁעִיסְקוֹ רַע יוֹצֵא בַּפְּרוּמְבִּיָא שֶׁלּוֹ. רִבִּי אִילָא רִבִּי יְהוּדָה בְשֵׁם שִׁמְעוֹן בֵּירִבִּי חִייָה. כֶּלֶב יוֹצֵא בְסוֹגֵר שֶׁלּוֹ. אִם לְהַכּוֹת בּוֹ. אָסוּר. אִם בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל אַפְסָרוֹ. מוּתָּר.

גְּנִיבָה אָמַר. הֲלָכָה הָיָה מְלַמֵּד וּבָא. רִבִּי יוֹנָה בּוֹצְרַיָּיה בָּעֵי. אִם הֲלָכָה הָיָה מְלַמֵּד וּבָא. הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. שֶׁלֹּא כִרְצוֹן חֲכָמִים. תַּנָּא רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי דְבַר דְּלָיָיה. אָמְרוּ לוֹ. אוֹ עָמוֹד מִבֵּינוֹתֵינוּ. אוֹ הַעֲבֵיר רְצוּעָה מִבֵּין קַרְנֶיהָ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. שֶׁהָיָה מַתְרִיס כְּנֶגְדָּן. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. פַּעַם אַחַת יָצְאַת. וְהִשְׁחִירוּ שִׁינָּיו מִן הַצּוֹמוֹת וּמִן הַתַּעֲנִית. אָמַר רִבִּי אִידִי דְּחוּטְרָא. אִשְׁתּוֹ הָוֹות. וּמְנַיִין שֶׁאִשְׁתּוֹ קְרוּיָה עֶגְלָה. לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי. תַּמָּן אָמְרִין. שְׁכֵינָתוֹ הָיְתָה. וְיֵשׁ אָדָם נֶעֱנָשׁ עַל שְׁכֵינָתוֹ. אָמַר רִבִּי קִירִיס דְּאִירְמָה. לְלַמְּדְךָ שֶׁכָּל מִי שֶׁיֵּשׁ סָפֵיקָה בְיָדוֹ לְמְחוֹת וְאֵינוֹ מַמְחֶה קַלְקָלָה תְלוּיָה בּוֹ.

אִי זֶהוּ הַקִּירוּד. אֵילּוּ הַקָּטָנִים שֶׁהֵן עוֹשִׂין חַבּוּרָה. קִירְצוּף. אֵילּוּ הַגְּדוֹלִים שֶׁאֵינָן עוֹשִׂין חַבּוּרָה.

וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין מְקָרְדִּין אַף לֹא מְקָרְצְפִין. אֵין מְקָרְדִּין שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לִידֵי חַבּוּרָה. וְלֹא מְקָרְצְפִין שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לִידֵי תְלִישָׁה.

שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ שׁוֹחֲקִין אֶת הַפִּילְפְּלִין בָּרִיחַיִים שֶׁלָּהֶן. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. פַּעַם אַחַת אָכַל אַבָּא אֶצֶל רַבָּן גַּמְלִיאֵל. וְהֵבִיאוּ לְפָנָיו אֵינָנוּרִין וּבְתוֹכָן פִּילְפְּלִין שְׁחוּקִים. כֵּיוָן שֶׁטָּעֲמָן מָשַׁךְ יָדוֹ מֵהֶן. אָמְרוּ לוֹ. אַל תְּחוּשׁ לָהֶם. מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב הֵן שְׁחוּקִין. וְיֵעָשֶׂה רִבִּי צָדוֹק כְּשׁוֹגֵג אֶצֶל רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְיֹאכַל. אֶלָּא שֶׁלֹּא לְהַתִּיר מְלָאכָה עַל יְדֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל.

הלכה ט

משנה: הָרֵחַיִים שֶׁל פִּילְפְּלִין טְמֵיאָה מִשּׁוּם שִׁלְשָׁה כֵּלִים מִשּׁוּם כְּלִי קִבּוּל וּמִשּׁוּם כְּלִי מַתְּכוֹת וּמִשֵּׁם כְּבָרָה:

הלכה: הַתַּחְתּוֹן מִשּׁוּם כְּלִי קִיבּוּל. וְהָעֶלְיוֹן מִשֵּׁם כְּלִי מַתֶּכֶת. וְהָאֶמְצָעִית מִשֵּׁם כְּבָרָה.

הלכה י

משנה: עֶגְלָה שֶׁל קְטָן טְמֵאָה מִדְּרָס. נִיטֶּלֶת בַּשַּׁבָּת וְאֵינָהּ נִגֶּרֶרֶת עַל גַּבֵּי הַכֵּלִים. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כָּל הַכֵּלִים אֵינָן נִגָּרִרִין חוּץ מִן הָעֶגְלָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת:

הלכה: תַּנֵּי. לֹא יִגּוֹר אָדָם אֶת הַמִּטָּה אֶת הַכִּסֵּא וְאֶת הַסַּפְסָל וְאֶת הַקַּתֶּדְרָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרָץ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חוּנָה רִבִּי חַגַּי בְשֵׁם רִבִּי זְעוּרָה רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי אִילָא. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּכִסֵּא שֶׁרַגְלָיו מְשׁוּקָעוֹת בַּטִּיט שֶׁמּוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְדִכְוָותָהּ. מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. אוּף אֲנָן תַּנִּינָן. נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. כָּל הַכֵּלִים אֵינָן נִגָּרִרִין חוּץ מִן הָעֶגְלָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת.

פרק ג

הלכה א

משנה: אֵין צָדִין דָּגִים מִן הַבִּיבָרִין וְאֵין נוֹתְנִין לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. אֲבָל צָדִין חַיָּה וְעוֹף מִן הַבִּיבָרִין וְנוֹתְנִין לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר לֹא כָל הַבִּיבָרִין שָׁוִין. זֶה הַכְּלָל כָּל הַמְחוּסָּר צִידָה אָסוּר. וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָה מוּתָּר:

הלכה: אֵין צָדִין דָּגִים כול'. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מַתְנִיתָא דְלָא כְרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. הַצָּד צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַבַּיִת חַייָב. הָא לְגִינָּה וּלְבִיבָרִין פָּטוּר. מְחֻלָּפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן. אֵין צָדִין דָּגִים מִן הַבִּיבָרִים וְאֵין נוֹתְנִין לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. הָא לְגִינָּה וּלְבִיבָרִין פָּטוּר. מְחֻלָּפָה שִׁיטָּתוֹן דְּרַבָּנָן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַגִּינָּה וְלֶחָצֵר וְלַבִּיבָרִים. וְתַנִּינָן. אֲבָל צָדִין חַיָּה וָעוֹף מִן הַבִּיבָרִין וְנוֹתְנִין לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. הָא לְגִינָּה וּלְחָצֵר לֹא. כָּאן בְּחָצֵר מְקוּרָה. כָּאן בְּחָצֵר שֶׁאֵינָהּ מְקוּרָה. וְהָא תַנִּינָן. גִּינָּה. אִית לָךְ מֵימַר. גִּינָּה מְקוּרָה. אֶלָּא כָאן בִּגְדוֹלָה כָּאן בִּקְטַנָּה. רִבִּי עוּלָּא אָמַר. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אָחָא. מַה נִיתְנֵי. כָּל הַמְחוּסָּר צִידָּה חַייָב. וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָּה פָּטוּר. אָמַר לוֹן. וְלֹא בְנָעַל לְתוֹכָהּ אֲנָן קַייָמִין. אֶלָּא כָּל הַמְחוּסָּר צִידָּה אָסוּר. וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָּה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרִבִּי בְּרֶכְיָה. כָּל שֶׁהוּא מְחוּסָּר נִשְׁבִּים מְחוּסָּר צִידָּה. וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר נִשְׁבִּים אֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָּה.

שׁוֹחְטִין מִן הַנִּגָּרִים. וְאֵין שׁוֹחְטִין לֹא מִן הַמִּכְמוֹרוֹת וְלֹא מִן הַמְּצָדוֹת. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי אִימִּי. בְּמְצָדְתָּא דְשִׁיתַייָא. שְׁמוּאֵל אָמַר. צַד הוּא בְּפִיטָס. רַב אָמַר. סוּכְרָא דְנָהֲרָא שָׁרֵי. אָמַר רִבִּי יוּדָן. בָּהוּא דְטַסְיס.

הלכה ב

משנה: מְצוּדוֹת חַיָּה וְעוֹפוֹת וְדָגִים שֶׁעָשָׂאן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לֹא יִטּוֹל מֵהֶן בְּיוֹם טוֹב אֶלָּא אִם כֵּן יָדוּעַ שֶׁנִּיצּוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. מַעֲשֶׂה בְּגוֹי אֶחָד שֶׁהֵבִיא דָגִים לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וְאָמַר מוּתָּרִין הֵן אֶלָּא שֶׁאֵין רְצוֹנִי לְקַבֵּל הֵימֶינּוּ:

הלכה: מִי מוֹדִיעַ. אִם נִתְקַלְקְלָה הַמְצוּדָה. דָּבָר בָּרִיא שֶׁנִּיצּוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. אִם לֹא נִתְקַלְקְלָה הַמְצוּדָה. דָּבָר בָּרִיא שֶׁלֹּא נִיצּוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וַאֲפִילוּ נִתְקַלְקְלָה הַמְצוּדָה. וְחֵשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא לֹא נִיצּוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בְּפוֹרֵשׂ בַּחוֹרְשִׁין. תֵּדַע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דְּתַנִּינָן דָּגִים. וְדָגִים לֹא בְמָקוֹם שֶׁהֵן מְצוּיִין. וְהָכָא בְמָקוֹם שֶׁחַיָּה וְעוֹף מְצוּיִין. רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רַב. סָבְרִין מֵימַר. מוּתָּרִין לְמָחָר. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי עוּזִּיאֵל בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חוֹנְיֶיה דְּבָרַת חַוּורָן. מוּתָּרִין מַמָּשׁ. סָבְרִין מֵימַר. סְפֵיקָן הִתִּירוּ. רִבִּי חֲנִינָה וְרִבִּי יוֹנָתָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. סְפֵק הָכֵן אָסוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. סְפֵק הָכֵן מוּתָּר.

רִבִּי חִייָה רַבָּה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַד אָמַר. הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. וְחוֹרָנָה אָמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. וְלָא יְדָעִין מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְרַב (מְעַנֵי) [מִיבָּעֵי] מֵיתֵי קוֹמֵיהּ רִבִּי חִייָה רַבָּה. וְהוּא אֲמַר לֵיהּ. הֵן הֲוִיתָה. וְהוּא אֲמַר לֵיהּ. שַׁייְרְתָּה הֲוָות עָבְרָה וַהֲוִינָא אֲכַל מִינָּהּ תְּאֵינִים. הֲוֵי דוּ אָמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן.

חַד תַּלְמִיד מִן דְּרִבִּי סִימַיי אֲזַל לְאַנטרדס. אַיְיתוֹן לֵיהּ דּוֹרְמַסְקִנָּה וַאֲכַל. חַד תַּלְמִיד מִן דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אֲזַל לְתַמָּן. אַיְיתוּ לֵיהּ דּוֹרְמַסְקִנָּה וְלָא אֲכַל. אֲתָא וָמַר קוֹמֵי רַבֵּיהּ. אֲמַר. דּוּ נְהֹג כְּשִׁיטַת רַבֵּיהּ. דְּרִבִּי סִימַיי אֲמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. דַּמְדַּמְנִיּוֹת שֶׁבַּכָּרֶם הֲרֵי אֵילּוּ אֲסוּרוֹת. רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב. הַשִּׁיצִים שֶׁבְּכִפִּיס הֲרֵי אֵילּוּ מוּתָּרִין.

הלכה ג

משנה: בְּהֵמָה מְסוּכֶּנֶת לֹא יִשְׁחוֹט אֶלָּא אִם כֵּן יָדוּעַ שֶׁהוּא יָכוֹל לוֹכַל מִמֶּנָּה כַּזַּיִת צָלִי מִבְּעוֹד יוֹם. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אֲפִילּוּ כַזַּיִת חַי מִבֵּית טְבִיחָתָהּ. שְׁחָטָהּ בַּשָּׁדֶה לֹא יְבִיאֶנָּה בַמּוֹט וּבַמֹּטָה. אֲבָל מֵבִיא בְיָדוֹ אֲבָרִים אֲבָרִים:

הלכה: רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. שְׁחָטָהּ וְאָכְלוּ וְאֵיבִים בְּנֵי מֵיעֶיהָ כְּשֵׁירָה. שֶׁחֲזְקַת בְּנֵי מֵעַיִים לַכּוֹשֶׁר. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא נִיקְּבוּ. חֲזְקַת בְּנֵי מֵיעַיִם כְּשֵׁירִין. תַּנֵּי. אֲבָל מֵבִיאָהּ הוּא עַל גַּב עוֹרָהּ. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. מְשַׁייֵר מִמֶּנָּה אֵבֶר אֶחָד וּמֵבִיאוֹ עִמּוֹ.

הלכה ד

משנה: בְּכוֹר שֶׁנָּפַל לַבּוֹר רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵרֵד הַמוּמְחֶה וְיִרְאֶה אִם יֶשׁ בּוֹ מוּם יַעֲלֶה וְיִשְׁחוֹט. וְאִם לָאו לֹא יִשְׁחוֹט. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל שֶׁאֵין מוּמוֹ נִכָּר מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אֵין זֶה מִן הַמּוּכָן:

הלכה: מִחְלָפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אִם לֹא הָיְתָה נְבֵילָה מֵעֶרֶב שַׁבָּת. אֲסוּרָה. לְפִי שֶׁאֵינָהּ מִן הַמּוּכָן. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. רִבִּי יוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. אֵין הַמּוּמְחֶה תּוֹרָה. רִבִּי חוּנָה בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּא. דְּרִבִּי יוּדָה הִיא. דְּרִבִּי יוּדָה עָבַד רְאַיִית בְּכוֹר כִּרְאַיִית טְרֵיפָה. כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר תַּמָּן. רוֹאִין אֶת הַטְּרֵפָה בְּיוֹם טוֹב. וְדָכְוָותָהּ. רוֹאִין אֶת הַבְּכוֹר בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. דְּמַאי מִדְּבְרֵיהֶם. וּרְאִיַּית טְרֵיפָה מִדְּבְרֵיהֶן. כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר. רוֹאִין אֶת הַטְּרֵפָה בְּיוֹם טוֹב. וְדָכְוָותָהּ. מַפְרִישִׁין אֶת הַדְּמַאי בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. כָּל שֶׁמּוּמוֹ נִיכָּר מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְלֹא הִתִּירוּ מוּמְחֶה אֶלָּא בְּיוֹם טוֹב אֵין זֶה מִן הַמּוּכָן. וְהָא תַנֵּי. עֻגֶל [בְּכוֹר] שֶׁנּוֹלַד מִן הַטְּרֵיפָה בְּיוֹם טוֹב מוּתָּר. אָמַר רַב חִסְדָּא. תִּיפְתַּר שֶׁעָבַר הַמּוּמְחֶה וְרָאָהוּ. אֲתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי אִימִּי וּסְבַר מֵימַר. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. אַייְתֵי רַב הוֹשַׁעְיָה מַתְנִיתָה דְּבַר קַפָּרָה מִדְּרוֹמָא וְתַנָּא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. כָּל שֶׁמּוּמוֹ נִיכָּר מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְלֹא הִתִּירוּ מוּמְחֶה אֶלָּא בְּיוֹם טוֹב אֵין זֶה מִן הַמּוּכָן. וְקִיבְּלָהּ וְחָזַר בֵּיהּ.

אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ שֶׁנִּפְלוּ לַבּוֹר. רִבִּי לֵיעֶזֶר אוֹמֵר. יַעֲלֶה אֶת הָרִאשׁוֹן עַל מְנָת לִשְׁחוֹט. וְיִשְׁחוֹט. וְהַשֵּׁינִי עוֹשִׂין לוֹ פַּרְנָסָה בְּמְקוֹמוֹ שֶׁלֹּא יָמוּת. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. יַעֲלֶה אֶת הָרִאשׁוֹן עַל מְנָת לִשְׁחוֹט. וְלֹא יִשְׁחוֹט. וְיַעֲרִים וְיַעֲלֶה אֶת הַשֵּׁינִי. אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא חִישֵּׁב לִשְׁחוֹט אֶחָד מֵהֶן מוּתָּר. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בָּעֵי. מִחְלְפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי לֵיעֶזֶר. תַּמָּן הוּא אָמַר. מוּתָּר לְהַעֲרִים. וְהָכָא הוּא אָמַר. אָסוּר לְהַעֲרִים. תַּמָּן מִשּׁוּם בַּל יֵירָאֶה וּבַל יִמָּצֵא. וְהָכָא מָה אִית לָךְ. מִחְלָפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹשׁוּעַ. תַּמָּן הוּא אָמַר. אָסוּר לְהַעֲרִים. וְהָכָא הוּא אָמַר. מוּתָּר לְהַעֲרִים. אָמַר רִבִּי אִידִי. כָּאן שְׁבוּת. וְכָאן חַיָּיב חַטָּאת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. הָכָא כְּדֵי לָחוּס עַל נִיכְסֵיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. תַּמָּן מָה אִית לָךְ. רִבִּי יִצְחָק וְרִבִּי יֹאשִׁיָה. חַד כְּהָדֵין וְחַד כְּהָדֵין.

הלכה ה

משנה: בְּהֵמָה שֶׁמֵּתָה לֹא יְזִיזֶנָּה מִמְּקוֹמָהּ. מַעֲשֶׂה שֶׁשָּׁאֲלוּ אֶת רִבִּי טַרְפוֹן עָלֶיהָ וְעַל הַחַלָּה שֶׁנִּטְמְאָה. וְנִכְנַס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְשָׁאַל. אָמְרוּ לוֹ לֹא יְזִיזֶם מִמְּקוֹמָן׃

הלכה: שְׁמוּאֵל אָמַר. טָעוּ חֲמִשָּׁה זְקֵינִים שֶׁהוֹרוּ לְרִבִּי טַרְפוֹן בְּלוֹד. אָמַר רַב מַתָּנָה. בְּבְכוֹר הֲוָה עוֹבְדָא. אָמַר רִבִּי אַבִּין. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. עָלֶיהָ וְעַל הַחַלָּה שֶׁנִּיטְמֵאת. מַה זוֹ קוֹדֶשׁ אַף זוֹ קוֹדֶשׁ. בְּעוֹן קוֹמֵי לֵוִי. מָהוּ לִרְאוֹת אֶת הַטְּרֵפָה בְּבֵית אֲפֵל. אָמַר. לְאַפֵּק לְבָר. רִבִּי אִמִּי בָּעֵי. שְׁמַעְנָן. אֵין רוֹאִין אֶת הַנְּעָצִים בְּבֵית אֲפֵל. שְׁמַעְנָן. אֵין רוֹאִין אֶת הַטְּרֵפָה בְּבֵית אֲפֵל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. לָא מִטַּעַם הַזֶּה. אֶלָּא שֶׁמָּא תִּימְצֵא טְרֵיפָה וְיִהְיֶה אָסוּר לְטַלְטְלָהּ. אַתְייָא דְּרַב מַתָּנָה כִּשְׁמוּאֵל. וּדְלֵוִי כְּרַב. אָמַר רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה.

הלכה ו

משנה: אֵין נִמְנִין עַל הַבְּהֵמָה בַּתְּחִלָּיה בְּיוֹם טוֹב אֲבָל נִימְנִין עָלֶיהָ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְשׁוֹחֲטִין וּמְחַלְּקִין בֵּינֵיהֶן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שׁוֹקֵל אָדָם בָּשָׂר כְּנֶגֶד הַכְּלִי אוֹ כְנֶגֶד הַקּוֹפִּיץ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין מַשְׁגִּיחִין בְּכַף מֹאזְנַיִם כָּל עִיקָּר׃

הלכה: הָא לְהוֹסִיף מוֹסִיפִין. הָיוּ חֲמִשָּׁה נַעֲשִׂין עֲשָׂרָה.

תַּנִּי. לֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵירוֹ. הֲרֵי אֲנִי עִמָּךְ בְּסֶלַע. הֲרֵי אֲנִי עִמָּךְ בְּשֶׁקֶל. אֲבָל אוֹמֵר הוּא לוֹ. הֲרֵי אֲנִי עוֹמֵד לַמֶּחֱצָה לְשָׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ. רִבִּי חִייָה רַבָּה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי שְׁקָלוֹ מָנָה כְנֶגֶד מָנָה בְּבְכוֹר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בַּחוֹל. הָא בְיוֹם טוֹב אָסוּר. עַל שֵׁם אֵין מַשְׁגִּיחִין בְּכַף מֹאזְנַיִם כָּל עִיקָּר. רַב אָבוּן רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. אֲפִילוּ לְתְלוֹתוֹ בְּכַף מֹאזְנַיִם מִפְּנֵי הָעַכְבָּרִים אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. לָא מִטַּעַם הַזֶּה. אֶלָּא בְּגִין דְּתַנִּינָן. רִבִּי יְהוּדָה

אוֹמֵר. שׁוֹקֵל אָדָם בָּשָׂר כְּנֶגֶד הַכְּלִי אוֹ כְנֶגֶד הַקוֹפִּיס. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין מַשְׁגִּיחִין בְּכַף מֹאזְנַיִם כָּל עִיקָּר. הָא תַנָּיָיא קַדְמָיָיא סְבַר מֵימַר מַשְׁגִּיחִין. הָא לְתָלוֹתוֹ בְּכַף מֹאזְנַיִים מִפְּנֵי הָעַכְבָּרִים מוּתָּר.

תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אַף מְפַיֵּיס הוּא אָדָם אֶת עַצְמוֹ בַּלִּיטְרָא. לֵידַע מַה הִגִּיעַ לוֹ. כְּהָדָא רִבִּי מָנָא זְבַן חָרוּבִין דִּשְׁמִיטָּה. אֲתָא שְׁאַל לְרִבִּי חִזְקִיָּה. אֲמַר לֵיהּ. נְהִגִּין רַבָּנִן כְּהָדָא דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל.

תַּנֵּי. הַטַּבָּח לֹא יְהֵא שׁוֹקֵל בְּיָדוֹ וּמֵנִיחַ. שֶׁיָּדוֹ כְּלִיטְרָא הִיא. אֲבָל חוֹתֵךְ הוּא בַּסַּכִּין וְנוֹתֵן לְזֶה וְלָזֶה.

תַּנֵּי. אֵין מַרְגִּילִין בְּיוֹם טוֹב. וְלֹא בַחוֹל בִּבְכוֹר וְלֹא בְּפִסּוּלֵי הַמּוּקְדָּשִׁין. אָמַר רִבִּי אָבוּן. שֶׁלֹּא יְהֵא כְעוֹבֵד בּוֹ עֲבוֹדָה בְחַיָּיו. אָמַר רִבִּי יוֹסְטָא בַּר שׁוּנֶם. גָּזְרוּ עֲלֵיהֶן שֶׁלֹּא יִרְעוּ אוֹתָן עֲדָרִים עֲדָרִים. אָמַר רִבִּי מָנָא. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי מִינְפּוּחַ שָׁרֵי. לְמִיחְבּוֹט. רִבִּי חִיָּיה רַבָּה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַד אָמַר. אָסוּר. וְחוֹרָנָה אָמַר. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי לְמִיחְבּוֹט אָסוּר. לְמִינְפּוּחַ. רִבִּי חִיָּיה רַבָּה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַד אָמַר. אָסוּר. וְחוֹרָנָה אָמַר. מוּתָּר.

הלכה ז

משנה: אֵין מַשְׁחִיזִין אֶת הַסַּכִּין אֲבָל מַשְׁיְאָהּ עַל גַּבֵּי חֲבֵירְתָּהּ. לֹא יֹאמַר אָדָם לַטַּבָּח שְׁקוֹל לִי בְּדִינָר בָּשָׂר אֲבָל שׁוֹחֵט וְהֵן מְחַלְּקִין בֵּינֵיהֶן׃

הלכה: אֵין מַשְׁחִיזִין אֶת הַסַּכִּין בְּיוֹם טוֹב אֲבָל מַשְׁיְאָהּ עַל גַּבֵּי חֲבֵירְתָּהּ. אָמַר רַב חִסְדָּא. דְּרִבִּי יְהוּדָה הִיא. אָמַר רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. כְּדֵי לְהַעֲבִיר שַׁמְנוּנִית שֶׁעָלֶיהָ.

הלכה ח

משנה: אוֹמֵר אָדָם לַחֲנָוָנִי מַלֵּא לִי כְּלִי זֶה אֲבָל לֹא בַמִּידָּה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הָיָה כְּלִי שֶׁל מִידָּה לֹא יְמַלְּאֶנּוּ. מַעֲשֶׂה בְשָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית שֶׁהָיָה מְמַלֵּא אֶת מִדּוֹתָיו מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְנוֹתְנָן לַלָּקוֹחוֹת בְּיוֹם טוֹב. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר בַּמּוֹעֵד עוֹשֶׂה כֵן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אַף בַּחוֹל עוֹשֶׂה כֵן מִפְּנֵי מִיצוּי הַמִּידּוֹת.

הלכה: רַב חוּנָה אָמַר. אוֹ חָסֵר אוֹ יֶתֶר. רִבִּי לָעְזָר אָמַר לִזְעוּרָה בַּר חָמָא. מַלֵּי לִי הָהֵן מָנָא. וּלְמָחַר אֶנֵן מְכַילִין לֵיהּ.

תַּנֵּי. מַעֲשֶׂה בְּרִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק וְאַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית שֶׁהָיוּ חֲנָוָנִים בִּירוּשָׁלֵם. וְהָיוּ מְמַלִּין מִידּוֹתֵיהֶן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. וְנוֹתְנִין אוֹתָן לַלָּקוּחוֹת בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַבְיָה אוֹמֵר. אַף בְּחוֹלוֹ שֶׁלְּמוֹעֵד הָיוּ עוֹשִׂין כֵּן מִפְּנֵי מִיצוּי הַמִּידּוֹת. אַף הוּא כִּינֵּס שְׁלֹשׁ מֵאוֹת

חֲבִיּוֹת. וַחֲבֵירוֹ כְּיֵנֶס שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חֲבִיּוֹת. אָמְרוּ לָהֶן חֲכָמִים. לֹא הָיִיתֶם צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת כֵּן. אֶלָּא הוֹאִיל וְהֶחֱמַרְתֶּם עַל עַצְמְכֶם. יֵעָשֶׂה בָהֶן צוֹרְכֵי צִיבּוּר. פַּעַם אַחַת חָלָה. וְנִכְנְסוּ רַבּוֹתֵינוּ לְבַקְּרוֹ. אָמַר לוֹן. אַתּוֹן חָמוּן הָדָא יְמִינָא דַּהֲוָות מְכִילָה בְּקוּשְׁטָא.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. מָאן דְּאָמַר דְּרַחֲמָנָא וַותְּרָן. יִתְוַותְּרוּן בְּנֵי מָעוֹי אֶלָּא מַאֲרִיךְ רוּחֵיהּ וְגָבֵי דִּידֵיהּ. אָמַר רִבִּי אָחָא. כְּתִיב וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד. מְדַקְדֵּק עִמָּהֶן כְּחוּד שְׂעָרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא מִטַּעַם הַזֶּה. אֶלָּא וְנוֹרָא עַל כָּל סְבִיבָיו. מוֹרָאוֹ עַל הַקְּרוֹבִים יוֹתֵר מִן הָרְחוֹקִים.

הלכה ט

משנה: אוֹמֵר אָדָם לַחֲבֵירוֹ תֵּן לִי בֵּצִים וֶאֱגוֹזִים בְּמִינָיִן שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ בַּעַל הַבַּיִת לִהְיוֹת מוֹנֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ׃

הלכה: תַּנֵּי. אוֹמֵר הוּא אָדָם לַחֲבֵירוֹ תֵּן לִי כְּלָה שֶׁלְּתַבְלִין. שֶׁכֵּן בַּעַל הַבַּיִת דַּרְכּוֹ לִהְיוֹת נוֹתֵן כְּלָה שֶׁלְּתַבְלִין בְּתוֹךְ תַּבְשִׁילוֹ.

פרק ד

הלכה א

משנה: הַמֵּבִיא כַּדֵּי יַיִן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם לֹא יְבִיאֵם בַּסַּל וּבַקּוּפָּה אֲבָל מֵבִיא הוּא עַל כְּתֵפוֹ לְפָנָיו. הַמּוֹלִיךְ אֶת הַתֶּבֶן לֹא יַפְשִׁיל אֶת הַקּוּפָּה לַאֲחוֹרָיו אֲבָל נוֹטְלָהּ בְּיָדוֹ. מַתְחִילִין בַּעֲרֵימַת הַתֶּבֶן אֲבָל לֹא בְּעֵצִים שֶׁבַּמּוּקְצֶה׃

הלכה: הַמֵּבִיא כַּדֵּי יַיִן כול'. אָמַר רִבִּי חֲנִין בַּר לֵוִי. מַתְנִיתָה בְּאִילֵּין קוֹרְפַּדַיָּיא דַּקִּיקָתָה. דְּמִיטְעַנָּן תַּרְתֵּי תְּלָת בְּגַו יָדָא. הֲיָתָה אַחַת גְּדוֹלָה. לְפָנָיו כְּדֵ הִיא דַרְכּוֹ. לְאַחֲרָיו כָּךְ הִיא דַרְכּוֹ. הֵיךְ מַה דְאַתְּ אָמַר. מְבִיאָהּ עַל גַּב עוֹרָהּ. וְדִכְוָותָהּ. מְבִיאָהּ עַל גַּב קַנְקַנָּהּ. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר. מְבִיאָהּ אֵיבָרִים אֵיבָרִים. וְדִכְוָותָהּ. מְבִיאָהּ צְלוּחִיּוֹת צְלוּחִיּוֹת.

רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. מָהוּ לְהוֹצִיא תֶּבֶן מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים. וְלֹא מַתְנִיתָה הִיא. הַמּוֹלִיךְ אֶת הַתֶּבֶן לֹא יַפְשִׁיל אֶת הַקּוּפָּה לַאֲחוֹרָיו. מַתְנִיתָה כְּמָאן דְּאָמַר. לְכָל נֶפֶשׁ. אַף נַפְשׁוֹת בְּהֵמָה בִּכְלָל. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. כְּמָאן דְּאָמַר. אֵין נַפְשׁוֹת בְּהֵמָה בִּכְלָל. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. נַפְשׁוֹת בְּהֵמָה בִּכְלָל. פְּשִׁיטָא לֵיהּ. מַתְנִיתָה בְּמוֹצִיא לְהַאֲכִיל. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. בְּמוֹצִיא לְהֶיסֵּק.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יָסָא. מוּקְצֶה שֶׁיָּבַשׁ אָסוּר לִיגַּע בּוֹ.

רִבִּי אָמַר לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרֵיהּ. עֲלֵה וְהָבֵא לָנוּ גְּרוֹגְרוֹת מִן הָעֲלִייָה. אָמַר לֵיהּ. וְאֵינוֹ אָסוּר מִשּׁוּם מוּקְצֶה. אָמַר לֵיהּ. וְאַדַּיִין אַתְּ לְוֹז אֵין לָךְ אָסוּר מִשּׁוּם מוּקְצֶה אֶלָּא תְּאֵנִים וַעֲנָבִים

בְּלְבַד. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סוֹסַרְטַיי. מִפְּנֵי שֶׁהֵן מַסְרִיחוֹת בֵּינָתַיִים. רִבִּי זְעוּרָא בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא בְּאִילֵּין פִּיצוֹלַיָיא הֲוָה עוֹבְדָא. אָמַר לֵיהּ. אוֹף אֲנָא סְבַר כֵּן. אָתָא רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן רִבִּי יִצְחָק בַּר בִּיסְנָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּאִילֵּין פִּיצוֹלַיָא הֲוָה עוֹבְדָה. אָמַר לֵיהּ. אֵין לָךְ אָסוּר מִשּׁוּם מוּקְצֶה אֶלָּא תְּאֵנִים וְעֲנָבִים בִּלְבַד. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. הָדָא דְאַתְּ אָמַר לְעִנְיַן שַׁבָּת. אֲבָל לְעִנְיַן מַעֲשְׂרוֹת כָּל הַדְּבָרִים יֵשׁ לָהֶן מוּקְצֶה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. בִּגְרוֹגָרוֹת מִשֶּׁיָּדוּשׁ. וּבְמִגּוּרָה מִשֶּׁיְּעַגֵּל.

הלכה ב

משנה: אֵין נוֹטְלִין עֵצִים מִן הַסּוּכָּה אֶלָּא מִן הַסָּמוּךְ לָהּ. מְבִיאִין עֵצִים מִן הַשָּׂדֶה מִן הַמְכוּנָּס. וּמִן הַקַּרְקַע אֲפִילּוּ מִן הַמְפוּזָּר. אֵי זֶהוּ קַרְקַע כָּל שֶׁהוּא סָמוּךְ לְעִיר דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר כָּל שֶׁנִּכְנָסִין לוֹ בַּפּוֹתַחַת וַאֲפִלּוּ בְתוֹךְ תְּחוּם שַׁבָּת׃

הלכה: אֵין נוֹטְלִין עֵצִים מִן הַסּוּכָּה אֶלָּא מִן הַסָּמוּךְ לָהּ. שְׁמוּאֵל אָמַר. בְּשֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּון לְעָבוֹתָהּ. אֲבָל אִם נִתְכַּוֵּון לַעֲבוֹתָהּ. אָסוּר בְּשֶׁלֹּא הִיתְּנָה. אֲבָל אִם הִיתְּנָה. מוּתָּר. רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב בָּעֵי. וְיֵשׁ אָדָם מַתְנֶה לִסְתּוֹר אוֹהֲלִין. וְאוֹמֵר בִּפְנֵי שְׁמוּאֵל. בְּטָפוּל לָהּ. וַהֲוָה רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב הֲוִי בָהּ׃

תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל שֶׁמְּבִיאִין עֵצִים מִן הַמְכוּנָּסִין שֶׁבַּשָּׂדֶה וּמִן הַמְפוּזָּרִין שֶׁבַּקַּרְקַע. עַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל הַמְפוּזָּרִין שֶׁבַּשָּׂדֶה. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין.

אָמַר רִבִּי נָתָן. מוֹדִין בֵּית שַׁמַּי לְבֵית הִלֵּל שֶׁמְּבִיאִין עֵצִים מִן הַמְכוּנָּסִין שֶׁבַּשָּׂדֶה וּמִן הַמְכוּנָּסִין שֶׁבַּקַּרְקַע. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל הַמְפוּזָּרִין שֶׁבַּקַּרְקַע. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רַב יִרְמְיָה רִבִּי חֲנִינָה מַטֵּי בָהּ בְשֵׁם רַב. הֲלָכָה כִּדְבָרֵי מִי שֶׁהוּא מַחְמִיר. [וּבִלְבַד] מִן הַמְפוּזָּרִים שֶׁבַּקַּרְקַע. מִחְלְפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. [רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר] אֲפִילּוּ אֵין בָּהּ אֶלָּא בוֹר וְשִׂיחַ וּמְעָרָה. מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ. וְהָכָא הוּא אוֹמֵר הָכֵין. אָמַר רִבִּי מָנָא. כְּבֵית דִּירָה עֲבִיד לָהּ רִבִּי יוּדָה.

הלכה ג

משנה: אֵין מְבַקְּעִין עֵצִים מִן הַקּוֹרוֹת וְלֹא מִן הַקּוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה בְּיוֹם טוֹב. וְאֵין מְבַקְּעִין לֹא בַקּוֹרְדֹּם לֹא בַמַּגָּל וְלֹא בַמְּגֵירָה אֶלָּא בַקּוֹפִיץ. בַּיִת שֶׁהוּא מָלֵא פֵּרוֹת וְסָתוּם וְנִפְחַת נוֹטֵל מִמְּקוֹם הַפֶּחָת. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אַף פּוֹחֵת לְכַתְּחִלָּה וְנוֹטֵל׃

הלכה: אֵין מְבַקְּעִין עֵצִים מִן הַקּוֹרוֹת וְלֹא מִן הַקּוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בַּקּוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה בְּיוֹם טוֹב. אֲבָל בַּקּוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב מוּתָּר בְּשֶׁאֵין בָּהֶן תּוֹאַר כֵּלִי. אֲבָל אִם יֵשׁ עָלֶיהָ תּוֹאַר כֵּלִי. אֲפִילּוּ נִשְׁבְּרָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אָסוּר.

תַּנֵּי. סוֹכוֹת תְּאֵינִים וּבָהֶן תְּאֵנִים. מַכְבֵּדוֹת וּבָהֶן תְּמָרִים שֶׁהִכְנִיסָן לְאוֹכְלִין. אוֹכֵל מֵהֶן בְּיוֹם טוֹב. הִכְנִיסָן לְעֵצִים. אֵין אוֹכֵל מֵהֶן בְּיוֹם טוֹב.

רַב אָמַר. מַסִּיקִין בְּכֵלִים וְאֵין מַסִּיקִין בִּשְׁבָרֵי כֵלִים. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּכֵלִים שֶׁנִּשְׁבְּרוּ בְּיוֹם טוֹב. אֲבָל בִּכְלִים שֶׁנִּשְׁבְּרוּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב מוּתָּר בְּשֶׁאֵין עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כֶּלִי. אֲבָל יֵשׁ עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כֶּלִי וַאֲפִילוּ שֶׁנִּשְׁבְּרוּ בְיוֹם טוֹב מוּתָּר.

תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. מַסִּיקִין בְּאוֹכְלִין. אֲבָל לֹא בְקִלְיפֵּיהֶן וְלֹא בְגַלְעִינֵיהֶן. רַב הֶוָה יְתִיב קוֹמֵי רִבִּי חִייָה רָבָּה וַהֲוָה אֲכִיל. וַהֲוָה מִתְחַמֵּי זְרַק גַּו תַּפְיֵיהּ וּזְרַק קוֹמֵי תַפְיֵיהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָה רַבָּה. הָכָא זְרוֹק. אָמַר לֵיהּ. מַה בֵּין הָכָא וּמַה בֵּין הָכָא. אָמַר לֵיהּ. בֶּן פֵּיחָה. אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. אוֹכְלָה הֲוָה וְזָרַק. אָמַר רִבִּי אִימִּי בַּבְלָיָיא. חוֹלָה הֲוָה. אָמַר לֵיהּ. כְּנֶגֶד כֵּן אָסוּר בְּיוֹם טוֹב.

וְלֹא בְקוֹרְדוֹם. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרִין. מְבַקְּעִין בְּקוֹרְדוֹם. תַּנָּא רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְבַקְּעִין בְּקוֹרְדוֹם. שְׁמוּאֵל אָמַר. הֲלָכָה כְּמִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. מְבַקְּעִין בְּקוֹרְדוֹם. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן כּוּפֵּר אָמַר מִשֵּׁם רִבִּי לָעְזָר בֶּן שַׁמּוּעַ. בֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין.

וְלֹא בַמַּגָּל. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מְבַקְּעִין. [וְאִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין מְבַקְּעִין. אָמַר רַב חִסְדָּא]. מָאן דְּאָמַר מְבַקְּעִין. בְּמַגָּל שֶׁלְיָד. מָאן דְּאָמַר אֵין מְבַקְּעִין. בְּמַגָּל שֶׁלְקַצִּיר.

אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מְפַסְפְּסִין בִּקְלָקִים. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין מְפַסְפְּסִין. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. מְפַסְפְּסִין. בְּבָרִיא. מָאן דְּאָמַר. אֵין מְפַסְפְּסִין. בְּתָשׁ.

אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מוֹלְלִין עֲצֵי בְשָׂמִים. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין מוֹלְלִין. מָאן דְּאָמַר. מוֹלְלִין. בְּלַחִים. מָאן דְּאָמַר. אֵין מוֹלְלִין. בִּיבֵישִׁין.

אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מַמְתִּקִין אֶת הַחַרְדָּל בַּגַּחֶלֶת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין מַמְתִּקִין. מָאן דְּאָמַר. מַמְתִּקִין. בְּשֶׁנְּתָנוֹ עַל גַּבֵּי הַגַּחֶלֶת. וּמָאן דְּאָמַר. אֵין מַמְתִּקִין. בְּשֶׁנְּתָנוֹ אֶת הַגַּחֶלֶת עָלָיו.

אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. שָׁפִין אֶת הַכֶּסֶף בְּקֶרֶטִיקוֹן. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין שָׁפִין. מָאן דְּאָמַר. שָׁפִין. בְּשֶׁנְּתָנוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. וּמָאן דְּאָמַר. אֵין שָׁפִין. בְּשֶׁנְּתָנוֹ בְיוֹם טוֹב.

רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אַף הוּא פּוֹתֵחַ כַּתְּחִילָּה וְנוֹטֵל. רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. וּבִלְבַד כְּנֶגֶד הַפֶּתַח. וְהָא תַנֵּי. מוֹדִין חֲכָמִין לְרִבִּי מֵאִיר בְּחוֹתָמוֹת שֶׁבַּקַּרְקַע שֶׁמְּפַקְּפְּקִין וּמַפְקִיעִין וּמַתִּירִין וְחוֹתְכִין. בַּשַּׁבָּת מְפַקְּפְּקִין. אֲבָל לֹא מַפְקִיעִין וְלֹא מַתִּירִין וְלֹא חוֹתְכִין. וּבַכֵּלִים בַּשַּׁבָּת מוּתָּר. וְאֵין צוֹרֶךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב.

הלכה ד

משנה: אֵין פּוֹתְחִין אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כֶּלִי וְאֵין עוֹשִׂין פֶּיחָמִין וְאֵין חוֹתְכִין אֶת הַפְּתִילָה לִשְׁנָיִם. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר חוֹתְכָהּ בָּאוּר לִשְׁתֵּי נֵירוֹת:

הלכה: תַּנֵּי. לְפַסִּים סְתוּמוֹת. עֲשָׂאָן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. לֹא יִפְתַּחֵם בְּיוֹם טוֹב. מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמַכְשִׁיר כֶּלִי בְּיוֹם טוֹב.

תַּמָּן תַּנִּינָן. עַל לְפַסִּים אַרוֹנִיוֹת שֶׁהֵן טְהוֹרוֹת בְּאֹהֶל הַמֵּת וּטְמֵאוֹת בְּמַשָּׂא הַזָּב. רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק אוֹמֵר. אַף בְּמַשָּׂא הַזָּב טְהוֹרוֹת. מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּן. אַתְיָא דִּיחִידָאָה דְּהָכָא כִּסְתוּמָה דְתַמָּן. וְדִיחִידָיָיא דְתַמָּן כִּסְתוּמָה דְּהָכָא.

רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. בְּקַעֲת סוֹמְכָהּ לַכּוֹתֶל בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תִכָּסְכֵּס. תַּנֵּי. אֵין מְכַבִּין אֶת הַבְּקַעַת בִּשְׁבִיל לְחוּס עָלֶיהָ. אִם בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תַעֲשֵׂן אֶת הַבַּיִת וְאֶת הַקְּדֵירָה. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. בְּשֶׁאֵין שָׁם אֲוִיר. אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם אֲוִיר מַשְׁלִיכָהּ לָאֲוִיר וְדַייוֹ. אָמַר רִבִּי נָסָא. וְיֵאוּת. כֵּן אֲנָן אָמְרִין. הָדָא קִלּוּרִיתָה שָׁרֵי מִישּׁוֹף וּמִיכְחוֹל מִינָהּ בְּיוֹמָא טָבָא. אָמַר רִבִּי מָנָא. כָּאן לְשִׁימּוּר וְכָאן לְרִפּוּאָה.

שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים נֶאֱמְרוּ בִּפְתִילָה לְהַחֲמִיר וּשְׁלֹשָׁה לְהָקֵל. אֵילּוּ שְׁלֹשָׁה שֶׁאָמְרוּ לְהַחֲמִיר. אֵין עוֹשִׂין אוֹתָהּ כַּתְּחִילָּה בְּיוֹם טוֹב. וְאֵין חוֹתְכִין אוֹתָהּ לִשְׁנַיִם. וְאֵין מְסַפְסְפִין אוֹתָהּ בָּאוּר. אֵילּוּ שְׁלֹשָׁה שֶׁאָמְרוּ לְהָקֵל. מוֹעֲכִין אוֹתָהּ וְשׁוֹרִין אוֹתָהּ בַּשֶּׁמֶן. וְחוֹלְקִין אוֹתָהּ בָּאוּר לִשְׁתֵּי נֵרוֹת. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. בְּצָרִיךְ לִשְׁנֵיהֶן. תַּנֵּי. רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי דְּבַר דִּלְיֵיא. מֵבִיא שְׁתֵּי נֵרוֹת וְנוֹתְנָהּ בִּשְׁנֵיהֶן וְחוֹלְקָהּ בָּאוּר לִשְׁנֵי נֵירוֹת. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא חִינְנָא בַּר אִידִי בְּשֵׁם רַב. מוֹהַטִין אֶת הַפְּתִילָה בְּיוֹם טוֹב.

הלכה ה

משנה: אֵין שׁוֹבְרִין אֶת הַחֶרֶס וְאֵין חוֹתְכִין אֶת הַנְּיָיר לְצָלוֹת בּוֹ מָלִיחַ. אֵין גּוֹרְפִין תַּנּוּר וְכִירַיִם אֲבָל מְכַבְּשִׁין. אֵין מַקִּיפִין שְׁתֵּי חֲבִיוֹת לִשְׁפּוֹת עֲלֵיהֶן אֶת הַקְּדֵירָה. אֵין סוֹמְכִין אֶת הַקְּדֵירָה בַּבַּקַּעַת. וְכֵן הַדֶּלֶת. אֵין מַנְהִיגִין אֶת הַבְּהֵמָה בַּמַּקֵּל בְּיוֹם טוֹב.

הלכה: הָדָא אָמְרָה. הָהֵן סִיקִירָה אֲסִיר מֵיעֲבַד בְּיוֹמָא טָבָא. דְּהוּא מַקְטַע בְּגוּמֵיהּ.

בְּרַתֵּיהּ דְּרִבִּי חִייָה רַבָּה אָתַת מֵיפָּה גַּו תַּנּוּרָא. אַשְׁכַּחַת כִּיפָּה בַּגַּוֵּיהּ. אָתַת שְׁאָלַת לַאֲבוּהָא. אֲמַר לָהּ. אִיזְלִין גָּרְפִין. אָמְרָה. לֵינָה יָכְלָה. אֲמַר לָהּ. אִיזְלִין כָּבְשִׁין. יָדְעָה הֲוָות. אֶלָּא דַּהֲוָות בְּעָיָא מִישְׁמַע מִן אֲבוּהָ.

רַב אָמַר. מַצִּילִין מִן הַתַּנּוּר לַכִּירָה. אֲבָל לֹא מִכִּירָה לַתַּנּוּר. רַב אַבָּא בַּר חָנָה אָמַר. מַצִּילִין מִתַּנּוּר לַכִּירָה וּמִכִּירָה לַתַּנּוּר. אֲבָל לֹא מֵעַרְבִית לְשַׁחֲרִית. רַב אָבוּן בְּשֵׁם רַב. מַצִּילִין מִתַּנּוּר לַכִּירָה וּמִכִּירָה לַתַּנּוּר. מֵעַרְבִית לְשַׁחֲרִית אֲבָל לֹא מִיּוֹם טוֹב לַחוֹל.

אֵין מַקִּיפִין שְׁתֵּי חֲבִיוֹת לִשְׁפּוֹת עֲלֵיהֶן אֶת הַקְּדֵירָה. מִשֵּׁם בּוֹנָה. תַּנֵּי. לֹא יֵצֵא סוּמָא בְּמַקְלוֹ וְלֹא רוֹעֶה בְּתַרְמִילוֹ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. וְכֵן הָיָה רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. הוֹאִיל וְהוּא מוּתָּר בְּדָבָר אֶחָד. יְהֵא מוּתָּר בְּכָל הַדְּבָרִים.

הלכה ו

משנה: רִבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר נוֹטֵל אָדָם קִיסָם לַחֲצוֹץ בּוֹ שִׁנָּיו וּמְגַבֵּב מִן הֶחָצֵר וּמַדְלִיק שֶׁכָּל מַה שֶּׁבֶּחָצֵר מוּכָן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מְגַבֵּב מִשֶּׁלְפָנָיו וּמַדְלִיק׃

הלכה: מַה בֵּינֵיהֶן. לַעֲשׂוֹת צֵיבּוּר בֵּינֵיהֶן. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלִיעֶזֶר. עוֹשִׂין צֵיבּוּר. עַל דַּעְתֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן. אֵין עוֹשִׂין צֵיבּוּר.

הלכה ז

משנה: אֵין מוֹצִיאִין אֶת הָאוּר לֹא מִן הָעֵצִים וְלֹא מִן הָאֲבָנִים וְלֹא מִן הַמַּיִם. וְאֵין מְלַבְּנִין אֶת הָרְעָפִים לִצְלוֹת עֲלֵיהֶן. וְעוֹד אָמַר רִבִּי אֶלִיעֶזֶר עוֹמֵד אָדָם עַל הַמּוּקְצֶה עֶרֶב שַׁבָּת בַּשְּׁבִיעִית וְאוֹמֵר מִיכָּן אֲנִי אוֹכֵל לְמָחָר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁיִּרְשׁוֹם וְיֹאמַר מִיכָּן וְעַד כָּאן׃

הלכה: אֵין מְלַבְּנִין אֶת הָרְעָפִים לִצְלוֹת עֲלֵיהוֹן. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. מְלַבְּנִין. [וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אֵין מְלַבְּנִין.] אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. מְלַבְּנִין. בִּבְדוּקִים. וּמָאן דְּאָמַר. אֵין מְלַבְּנִין. בְּשֶׁאֵינָן בְּדוּקִים.

וְעוֹד אָמַר רִבִּי אֶלִיעֶזֶר עוֹמֵד אָדָם עַל הַמּוּקְצֶה עֶרֶב שַׁבָּת בַּשְּׁבִיעִית וְאוֹמֵר מִיכָּן אֲנִי אוֹכֵל לְמָחָר. מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי לִיעֶזֶר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. לֹא יִטּוֹל אֶלָּא אִם כֵּן נִעְנַע מִבְּעוֹד יוֹם. וְרִבִּי לִיעֶזֶר לָאו שַׁמָּתִי הוּא. חוֹמֶר הוּא בַּדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁיִּרְשׁוֹם וְיֹאמַר מִיכָּן וְעַד כָּאן. מְחֻלְפָּה שִׁיטָּתוֹן דְּרַבָּנָן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים. עוֹמֵד וְאוֹמֵר. זֶה וָזֶה אֲנִי נוֹטֵל. וְהָכָא אִינּוּן אָמְרִין הָכֵין. עוֹד אִינּוּן אִית לְהוֹן. חוֹמֶר בַּדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים.

פרק ה

הלכה א

משנה: מַשִּׁילִין פֵּירוֹת דֶּרֶךְ אֲרוּבָּה בְּיוֹם טוֹב. וּמְכַסִּין אֶת הַפֵּירוֹת בַּכֵּלִים מִפְּנֵי הַדֶּלֶף. וְכֵן כְּדֵי יַיִן וְכֵן כַּדֵּי שֶׁמֶן. וְנוֹתְנִין כְּלִי תַּחַת הַדֶּלֶף בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: מַשִּׁילִין פֵּירוֹת דֶּרֶךְ אֲרוּבָּה בְּיוֹם טוֹב כול׳. מַתְנִיתָה בְאוֹתוֹ הַגַּג. אֲבָל בְּגַג אַחֵר אָסוּר. בְּשֶׁאֵינוֹ שָׁוֶה. אֲבָל אִם הָיָה שָׁוֶה מוּתָּר. תַּנֵּי. הָיָה שָׁם חַלּוֹן מַשְׁחִילִין דֶּרֶךְ חַלּוֹן. רַב יִרְמְיָה בְשֵׁם רַב. פּוֹרְסִין מַחֲצֶלֶת עַל גַּבֵּי שִׁיפּוּף שֶׁל לְבֵינִים בַּשַּׁבָּת.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּירִבִּי יַנַּאי. אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֶחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְּׁמוֹ. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב סוֹמְכִין לָהּ כְּלִי בְּשַׁבִּיל שֶׁלֹּא תִתְגַּלְגֵּל. אֲבָל אֵין כּוֹפִין עָלֶיהָ כְּלִי. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. כּוֹפִין עָלֶיהָ כְּלִי. אָמַר רִבִּי מָנָא. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא כְּלִי נוֹגֵעַ בְּגוּפָהּ שֶׁלְּבֵיצָה.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. נָחִיל שֶׁלְּדְבוֹרִים פּוֹרְסִין עָלֶיהָ סַדִּין. בַּחַמָּה מִפְּנֵי הַחַמָּה. וּבַגְּשָׁמִים מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים. מַה כְּרַב. כִּשְׁמוּאֵל. כָּאן מִלְּמַעֲלָן וְכָאן מִלְּמַטָּן.

רִבִּי בִּיסְנָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָה. חֲפֵי לְסוֹטוֹת אָסוּר לְטַלְטְלָן. מְצַדְּתָא הַוְויִין פְּרִיסִין וְהַוְויִין מִשְׁתַּרְפָּן גַּו שִׁמְשָׁא. אַתּוֹן שָׁאֲלוֹן לְרַב. מָהוּ מְטַלְטְלִתּוֹן. אֲמַר לוֹן. [אָסוּר לִיגַּע בְּהוֹן.] חַשְׁבִין עֲלֵיהוֹן מִתְנַנִּין תְּוֹחְתֵי רֵאשֵׁיכוֹן וְשָׂרֵי לְכוֹן מְטַלְטְלִתּוֹן.

תַּנֵּי. חָבִית שֶׁלְּטֵבֶל שֶׁנִּתְרוֹעֲעָה. מֵבִיא כְּלִי אַחֵר וְנוֹתְנוֹ תַּחְתֶּיהָ. נִתְמַלֵּא. אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁעוֹשִׂין תַּקָּנָה לְמוּקְצֶה לְהַצִּילוֹ שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ. וְהָא תַנֵּי. עַל הָעֲבֹט שֶׁלָּעֲנָבִים. עַל הַמַּעֲטָן שְׁלִזֵּיתִים [שֶׁמְּשָׁכָן.] לֹא יִטּוֹל מֵהֶן בְּיוֹם טוֹב. וְאֵין צוֹרֶךְ לוֹמַר בַּשַּׁבָּת. אָמַר רַב חִסְדָּא. אַף עַל פִּי שֶׁזֶּה טֵבֶל וְזֶה טֵבֶל. זֶה יֵשׁ לוֹ מוּקְצֶה וְזֶה אֵין לוֹ מוּקְצֶה. הָדָא אָמְרָה. שֶׁעוֹשִׂין תַּקָּנָה לְמוּקְצֶה לְהַצִּילוֹ שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ. [תַּנֵּי.] נֵר שֶׁכָּבָה מַצִּילִין אֶת שַׁמְנוֹ. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. כָּבָה. מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. לֹא אָמַר אֶלָּא לְטַלְטְלוֹ. הָא לְהַצִּיל מַצִּילִין. תַּנֵּי. נוֹתְנִין כְּלִי תַּחַת הַדֶּלֶף בַּשַּׁבָּת. נִתְמַלֵּא. שׁוֹפֵךְ וְשׁוֹנֶה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּנָהָרוֹת וּמַעְיָינוֹת שְׁבָאוּ מִחוּץ לַתְּחוּם לְתוֹךְ הַתְּחוּם. וְתַנֵּי כֵן. נָהָרוֹת וּמַעְיָינוֹת שֶׁבָּאוּ מִחוּץ הַתְּחוּם לַתְּחוּם. מְמַלֵּא מֵהֶן בַּשַּׁבָּת וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב.

הלכה ב

משנה: כֹּל שֶׁהוּא מִשּׁוּם שְׁבוּת מִשּׁוּם רְשׁוּת מִשּׁוּם מְצָוָה בַּשַּׁבָּת חַיָּבִין עָלָיו בְּיוֹם טוֹב. אֵילּוּ הֵן מִשּׁוּם שְׁבוּת לֹא עוֹלִין בָּאִילָן וְלֹא רוֹכְבִין עַל גַּבֵּי בְּהֵמָה וְלֹא שָׁטִין עַל פְּנֵי הַמַּיִם וְלֹא מְסַפְּקִין וְלֹא מְטַפְּחִין וְלֹא מְרַקְּדִין. אֵילּוּ הֵן מִשּׁוּם רְשׁוּת לֹא דָנִין לֹא מְקַדְּשִׁין לֹא חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין. וְאֵילּוּ הֵן מִשּׁוּם מְצָוָה לֹא מַקְדִּישִׁין וְלֹא מַעֲרִיכִין וְלֹא מַחֲרִימִין וְלֹא מַגְבִּיהִין תְּרוּמָה וּמַעֲשְׂרוֹת בְּיוֹם טוֹב. כָּל אֵילּוּ בְּיוֹם טוֹב אָמְרוּ קַל וָחוֹמֶר לַשַּׁבָּת. אֵין בֵּין יוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת אֶלָּא אוֹכֶל נֶפֶשׁ בִּלְבָד:

הלכה: שְׁבוּת שֶׁהִיא רְשׁוּת וְרְשׁוּת שֶׁהִיא מִצְוָה. אֵי זוֹ הִיא שְׁבוּת שֶׁהִיא רְשׁוּת. לֹא עוֹלִין בָּאִילָן וְלֹא רוֹכְבִין עַל גַּבֵּי בְּהֵמָה וְלֹא שָׁטִין עַל פְּנֵי הַמַּיִם [וְלֹא מְסַפְּקִין וְלֹא מְטַפְּחִין וְלֹא מְרַקְּדִין.] אֵי זוֹ הִיא רְשׁוּת שֶׁהִיא מִצְוָה. לֹא דָנִין וְלֹא מְקַדְּשִׁין לֹא חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין.

תַּנֵּי. אֵין עוֹלִין בָּאִילָן בֵּין לַח בֵּין יָבֵשׁ. נִיחָא לַח. יָבֵשׁ. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִין. אָסוּר לָדוּשׁ עַל גַּבֵּי זְמוֹרָה בַּשַּׁבָּת. אֶלָּא כְּרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. גֶּפֶן שֶׁיִּבְּשָׁה אָסוּרָה וְאֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת. דִּבְרֵי הַכֹּל. אָסְרוּ אִילָן יָבֵשׁ מִפְּנֵי אִילָן לַח. רַב חִייָה בַּר אַשִׁי אָתָא וּפְרִי קוֹמֵי רַב. אֲמַר לִיהּ. בְּיֵידָא [אָ]תוּתֵהּ. אֲמַר לֵיהּ. [בְּהַהִיא] תַּמְרְתָּא עֲקִימְתָּא. אֲמַר לֵיהּ. מָאן שָׁרָא לָךְ.

רִבִּי <אָחָא> בְּשֵׁם רַב. אָסוּר לְדוּשׁ עַל גַּבֵּי זְמוֹרָה בַּשַּׁבָּת. הֵיא שׁוֹרְשֵׁי אִילָן הִיא קוֹלְסֵי אַכְרוּב. בִּגְבוֹהִין שְׁלֹשָׁה. אֲבָל אִם אֵינָן גְּבוֹהִין שְׁלֹשָׁה <כְּ>אֶרֶץ הֵם.

מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ אֵין עוֹלִין בָּאִילָן. שְׁמָא יִשְׁכַּח וְיֹאכַל אוֹ שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵרֵעִיד. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. הָיָה רוֹכֵב עַל גַּבֵּי בְהֵמָה אוֹמְרִים לוֹ. רֵד. הָדָא אָמְרָה. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵרֵעִיד.

מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ. הָיָה רוֹכֵב עַל גַּבֵּי בְהֵמָה אוֹמְרִים לוֹ. רֵד. חֲבֵרַיָּיא אָמְרֵי. שֶׁמָּא (תִּיטַק, תִּינוֹק) [תִּינְזַק] הַבְּהֵמָה. אָמַר לוֹן רִבִּי יוֹסֵי. הַגַּע עַצְמְךָ שֶׁהָיָה הוֹגֵן אֶחָד גָּדוֹל. תַּנָּא רִבִּי אָחָא בַּר פַּפָּא קוֹמֵי רִבִּי זְעוּרָה. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁהוּא מְצוּוֶּה עַל שְׁבִיתַת בְּהֵמָה כְּמוֹהוּ. לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמוֹרֶךָ. כְּמוֹךָ. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. נִשְׁעָנִים בַּבְּהֵמָה. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אֵין נִשְׁעָנִים בַּבְּהֵמָה. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. נִשְׁעָנִין. בְּבָרִיא. מָאן דְּאָמַר. אֵין נִשְׁעָנִין. בְּתָשׁ. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי בָּא בַּר מָמָל וַחֲבֵרַיָּיא. חַד אָמַר. נִשְׁעָנִים. וְחוֹרָנָה אָמַר. אֵין נִשְׁעָנִים. מָאן דְּאָמַר. נִשְׁעָנִים. בָּהוּא דְמִיסְתַּמֵּיךְ צִיבְחַד. מָאן דְּאָמַר. אֵין נִשְׁעָנִין. בַּכּוֹבֵשׁ אֶת כְּבֵדוֹ. וְלָא יָדְעִין מָאן אֲמַר דָּא וּמָאן אֲמַר דָּא. מִן מַה דְּלָא אֲמַר רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר מָמָל כְּלוּם. הֲווֹי דוּ אֲמַר. נִשְׁעָנִים בְּבָרִיא וְאֵין נִשְׁעָנִים בְּתָשׁ.

וְלֹא שָׁטִין עַל פְּנֵי הַמַּיִם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. זֹאת אוֹמֶרֶת. שֶׁאָסוּר לְהַשְׁיט דָּבָר וּלְהוֹלִיכוֹ מֵאֶצְלוֹ. וְדִכְוָותָהּ. אָסוּר לְאָדָם לְהַשְׁיט דָּבָר וּלְהָבִיאוֹ אֶצְלוֹ. רִבִּי אַבָּא מָרִי וְרִבִּי מַתַּנְיָה הֲווֹן יְתִיבִין. חָמוּן לְחַד בַּר נַשׁ פַּצֵּי מַיָּא לְכָא וּלְכָא וְשָׁתֵי. אָמַר רִבִּי אַבָּא מָרִי לְרִבִּי מַתַּנְיָה. הָדָא הִיא דְאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אָסוּר לְאָדָם לְהַשְׁיט דָּבָר וּלְהוֹלִיכוֹ מֵאֶצְלוֹ. אָמַר לֵיהּ. הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הֶחָבִית לוֹכַל מִמֶּנָּה גְּרוֹגְרוֹת.

וְלֹא מְסַפְּקִין. סִיפּוּק שֶׁהוּא מֵחַמָּתוֹ. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר וַיִּחַר אַף בָּלָק אֶל בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת כַּפָּיו.

וְלֹא מְטַפְּחִין. טִיפּוּח שֶׁהוּא לִרְצוֹנוֹ. רִבִּי יוֹנָה וַחֲבֵרַיָּיא. חַד אָמַר. הָכֵין שָׁרֵי וְהָכֵין אָסוּר. וְחוֹרָנָה אָמַר. בֵּין הָכֵין וּבֵין הָכֵין אָסוּר. וְלָא יָדְעִין מָאן אֲמַר דָּא וּמָאן אֲמַר דָּא. מִן מַה דְּאָמַר רִבִּי יוֹנָה. אִית הֲוָה סַבִּין בְּיוֹמֵינָן וַהֲווֹן מְטַפְּחִין לַאֲחוֹרֵי יְדֵיהוֹן בְּשׁוּבְתָא. הֲווֹי דוּ אָמַר. הָכֵין שָׁרֵי וְהָכֵין אָסוּר. רִבִּי הֲוָה מְסַב לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרֵיהּ וַהֲווֹן מְטַפְּחִין לַאֲחוֹרֵי יְדֵיהוֹן בְּשׁוּבְתָא. עֲבַר רִבִּי מֵאִיר וּשְׁמַע קָלְהוֹן. אָמַר. רַבּוֹתֵינוּ. הוּתְּרָה הַשַּׁבָּת. שְׁמַע רִבִּי קָלֵיהּ. אָמַר. מִי הוּא זֶה שֶׁבָּא לְרַדּוֹתֵינוּ בְתוֹךְ בֵּיתֵינוּ. [וְאִית דְּאָמְרֵי. הָכֵין אָמַר. מִי הוּא זֶה שֶׁבָּא לְצַנְעֵינוּ בְתוֹךְ בֵּיתֵינוּ.] שְׁמַע רִבִּי מֵאִיר קָלֵיהּ וְעָרַק. נַפְקִין פְּרַיֵי בַתְרֵיהּ מִפְּרֵי. אַפְרַח רוּחָא פִּיקְיֵילֵיהּ מֵעַל קָדָלֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. אוֹדִיק רִבִּי מִן כַּוָּותָא וַחֲמָא קָדָלֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר מִן אֲחוֹרוֹי. אָמַר. לָא זְכִית אֲנָא לְאוֹרָיְיתָא אֶלָּא בְּגִין דַּחֲמִית קָדָלֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר מִן

אֲחוֹרוֹי. רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אֲנָן לָא זְכִינָן לְאוֹרַיְתָא אֶלָּא בְּגִין דַּחֲמִינָן אֲצְבָּעָתֵיהּ דְּרִבִּי מִן לְוַ[גּוֹ לְגַ]וְקִין דִּיֵּיהּ.

וְלֹא מְרַקְּדִין. רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי זְעוּרָה בְּשֵׁם רַב חוּנָה. קִיפּוּץ. עוֹקֵר שְׁתֵּי רַגְלָיו כְּאַחַת. רִיקּוּד. עוֹקֵר אַחַת וּמַנִּיחַ אַחַת. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. כָּל מַשְׁמִיעֵי קוֹל אֲסוּרִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק סָבַר. מַקּוּשָׁה דִּכְנִישְׁתָּא חַדְתָּא. רִבִּי לֵיל בֵּירִבִּי אֶלֶס מְקַשׁ עַל כַּסָּא. רִבִּי אִילָא עָנֵי בְסִדְרָא. סְלַק לְבֵייתָא. אַשְׁכְּחוֹן דְּמֵיכִין. רְבַע לֵיהּ עַל סוּלְמָא בְּגִין דְּלָא מַקְשֶׁה עַל תִּרְעָא בְּשׁוּבְתָא. רִבִּי יִרְמְיָה הֲוָה פְּשַׁט עִם בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אִימִּי אֲזַל בְּעֵי מִתְעַרְתָּא בְּקִרְיְצָתָא דְּשׁוּבְתָא. שְׁרֵי מִיקַּשׁ עַל תִּרְעָא. אֲמַר לֵיהּ אַבָּא. מָאן שְׁרָא לָךְ. רִבִּי אַבָּא בַּר כַּהֲנָא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. מָהוּ מַקֶּשֶׁה עַל כְּרֵיסָא בְּשׁוּבְתָא. אֲמַר לֵיהּ. בְּחוֹלָא מָאן שָׁרָא לָךְ. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֶבּוּדַמָא. נְהַגִּין רַבָּנִן בַּחוֹלָה מִן הַטִּיבּוּר וּלְמַעֲלָן. בִּבְגָדָיו מִן הַטִּיבּוּר וּלְמַטָּן.

וְלֹא דָנִין. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אָסוּר לָדוּן דִּינֵי מָמוֹנוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וְהָא מַתְנִיתָא פְּלִיגָא. לְפִיכָךְ אֵין דָּנִין לֹא בְעֶרֶב שַׁבָּת וְלֹא בְעֶרֶב יוֹם טוֹב. דִּינֵי נְפָשׁוֹת. הָא דִינֵי מָמוֹנוֹת דָּנִין. וְתַנֵּי רִבִּי חִיָּיה כֵּן. דָּנִין דִּינֵי מָמוֹנוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. אֲבָל לֹא דִינֵי נְפָשׁוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. אָמַר. כָּאן לַהֲלָכָה וְכָאן לִדְבַר תּוֹרָה.

וְלֹא מְקַדְּשִׁין. רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי. אָסוּר לְאֶרֶס אִשָּׁה בְּעֶרֶב שַׁבָּת. הָדָא דְאַתְּ אָמַר שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת סְעוּדַת אֵירוּסִין. הָא לְאֶרֶס יְאֶרֶס. שְׁמוּאֵל אָמַר. אֲפִילּוּ בְתִשְׁעָה בְאָב יְאֶרֶס. שֶׁלֹּא יְקַדְּמֶנּוּ אַחֵר. מִחְלְפָא שִׁיטָתֵיהּ דִּשְׁמוּאֵל. תַּמָּן הוּא אוֹמֵר. מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה. בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת הַמָּה מֵהֶבֶל יָחַד. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. שֶׁלֹּא יְקַדְּמֶנּוּ אַחֵר. בִּתְפִילָּה. אֲפִילּוּ כֵן לֹא קַיְימָה.

וְלֹא מַקְדִּישִׁין. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אִימִּי. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. חַד אָמַר. מַקְדִּישִׁין. וְחוֹרָנָה אָמַר. אֵין מַקְדִּישִׁין. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין מְפָרְשִׁין לְהוֹן. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מַקְדִּישִׁין כַּתְּחִילָּה בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵין מַקְדִּישִׁין כַּתְּחִילָּה בְּיוֹם טוֹב. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. הוֹלֵךְ לוֹ אֶצֶל מוֹכְרֵי טָלָאִים. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. הוֹלֵךְ לוֹ אֶצֶל מוֹכְרֵי פְסָחִים. מָאן דְּאָמַר. הוֹלֵךְ לוֹ אֶצֶל מוֹכְרֵי טָלָאִים. כְּמָאן דְּאָמַר. מַקְדִּישִׁין. מָאן דְּאָמַר. הוֹלֵךְ לוֹ אֶצֶל מוֹכְרֵי פְסָחִים. כְּמָאן דְּאָמַר. אֵין מַקְדִּישִׁין. הָדָא אָמְרָה שֶׁאֵינוֹ יוֹצֵא לַחוּלִין וְחוֹזֵר וְקִדֵּשׁ. אֵין תֵּימַר. יוֹצֵא לַחוּלִין חוֹזֵר וְקִדֵּשׁ. יְהֵא אָסוּר [מְשׁוּם מַקְדִּישׁ]. וְתַנִּינָן. [אֵין] מַקְדִּישִׁין. רִבִּי חֲנַנְיָה וְרִבִּי מָנָא חַד אָמַר. בְּמַקְדִּישׁ לְמָחָר. וְחוֹרָנָה אָמַר. בְּמַקְדִּישׁ לְבֶדֶק הַבַּיִת. אָמַר רִבִּי שַׁמַּיי. וַאֲפִילּוּ כְמָאן דְּאָמַר. מַקְדִּישִׁין. בְּעֶזְרָה מִשּׁוּם שְׁבוּת שֶׁהִתִּירוּ בַּמִּקְדָּשׁ.

כָּל אֵילּוּ בְּיוֹם טוֹב אָמְרוּ קַל וְחוֹמֶר לַשַּׁבָּת. אִילֵּין אִינִין. וְהָא אִית לָךְ חוֹרָנִיין. סְקִילָה בַּשַּׁבָּת וְאֵין סְקִילָה בְּיוֹם טוֹב. כָּרֵת בַּשַּׁבָּת וְאֵין כָּרֵת בְּיוֹם טוֹב. מַכּוֹת בַּיּוֹם טוֹב וְאֵין מַכּוֹת בַּשַּׁבָּת. אֵין תֵּימַר. בִּדְבָרִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן אוֹכֶל נֶפֶשׁ אֲתֵינָן מֵיתְנֵי. וְהָא תַנִּינָן. מַשְׁחִילִין פֵּירוֹת דֶּרֶךְ אֲרוּבָּה בְּיוֹם טוֹב אֲבָל לֹא בַשַּׁבָּת. וְעוֹד מִן הָדָא. שׁוֹחֲקִין עֲצֵי בְשָׂמִים לַמְּילָה בַּיּוֹם טוֹב אֲבָל לֹא בַשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְהוּא שֶׁמָּל. וְעוֹד מִן הָדָא דְתַנִּי. מוֹדִין חֲכָמִין לְרִבִּי מֵאִיר בְּחוֹתָמוֹת שֶׁבַּקְּרַקַּע שֶׁמְּפַקְפְּקִין וּמַפְקִיעִין וּמַתִּירִין וְחוֹתְכִין. בַּשַּׁבָּת מְפַקְפְּקִין אֲבָל לֹא מַפְקִיעִין וְלֹא מַתִּירִין וְלֹא חוֹתְכִין. בַּכֵּלִים בַּשַּׁבָּת מוּתָּר. אֵין צוֹרֶךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב.

אֵין בֵּין יוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת אֶלָּא אוֹכֶל נֶפֶשׁ בִּלְבָד. מַה בֵּינֵיהוֹן. רַב חִסְדָּא אָמַר. לְחַדֵּד רֹאשׁוֹ שֶׁלִּשְׁפּוּד בֵּינֵיהוֹן. רִבִּי חֲנִינָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ אָמַר. לְהוֹצִיא אֵשׁ מִן הָעֲצִים בֵּינֵיהוֹן. תַּנָּא רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי דְּבַר דְּלָיְיא. הוּא הַדָּבָר. מָהוּ הוּא הַדָּבָר. לְחַדֵּד רֹאשׁוֹ שֶׁלִּשְׁפּוּד הוּא הַדָּבָר. אוֹ לְהוֹצִיא אֵשׁ מִן הָאֲבָנִים הוּא הַדָּבָר. לֵית לָךְ אֶלָּא כְהָדָא. אֵין מַשְׁחִיזִין אֶת הַסַּכִּין אֲבָל מַשִּׁיאָהּ עַל גַּבֵּי חֲבֵירָתָהּ. אָמַר רַב חִסְדָּא. דִּרְבִּי יוּדָה הִיא. דְּאָמַר רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. כְּדֵי לְהַעֲבִיר שַׁמְנוּנִית שֶׁעָלֶיהָ.

מָהוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל (הַבְטָלָה) [אַבְטָלָה]. חִזְקִיָּה אָמַר. אָסוּר. מַתְנִיתָה פְּלִיגָא עַל חִזְקִיָּה. לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. בַּשַּׁבָּת אֵין אַתְּ מַבְעִיר. [אֲבָל אַתְּ] מַבְעִיר (אַתְּ) בְּיוֹם טוֹב. אֵין תֵּימַר. בִּדְבָרִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן אוֹכֶל נֶפֶשׁ אֲנָן קַיְימִין. וְהָכְתִיב אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם. אֶלָּא כִּי נָן קַיְימִין בְּנֵר שֶׁל (הַבְטָלָה) [אַבְטָלָה]. אָמַר רִבִּי אֲבוּנָה. וְתַנֵּיי תַּמָּן. בֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. רִבִּי נָחוּם אֲחוֹי דְּרִבִּי אִילָא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר לֵיהּ. לָא תֶּאֱסוֹר וְלֹא תִישָּׁרֵי.

הלכה ג

משנה: הַבְּהֵמָה וְהַכֵּלִים כִּרְגְלֵי הַבַּעֲלִים. הַמּוֹסֵר בְּהֶמְתּוֹ לִבְנוֹ אוֹ לְרוֹעֶה הֲרֵי הִיא כִרְגְלָיו: כֵּלִים הַמְיוּחָדִין לְאֶחָד מִן הָאַחִים שֶׁבַּבַּיִת הֲרֵי הֵן כִּרְגְלָיו. וְשֶׁאֵין מְיוּחָדִין הֲרֵי אֵלּוּ כַּמָּקוֹם שֶׁהוֹלְכִין:

הלכה: מַתְנִיתָה בְּשֶׁמְּסָרָהּ לוֹ בְיוֹם טוֹב. אֲבָל אִם מְסָרָהּ לוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. כִּרְגְלֵי הָרוֹעֶה. בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם רוֹעֶה אֶחָד. אֲבָל אִם אֵין שָׁם רוֹעֶה אֶחָד. כִּרְגְלֵי הַבַּקָּר. וְתַנֵּי כֵן. הַמּוֹסֵר בְּהֶמְתּוֹ לַבַּקָּר אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הוֹדִיעַ לַבַּקָּר הֲרֵי זוֹ כִרְגְלֵי הַבַּקָּר.

הלכה ד

משנה: הַשּׁוֹאֵל כֵּלִים מֵחֲבֵרוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב כִּרְגְלֵי הַשּׁוֹאֵל. הַשּׁוֹאֵל בְּיוֹם טוֹב כִּרְגְלֵי הַמַּשְׁאִיל. הָאִשָּׁה שֶׁשָּׁאֲלָה מֵחֲבֶירְתָּהּ תַּבְלִין וּמַיִם וּמֶלַח לְעִיסָּתָהּ הֲרֵי אֵילּוּ כִרְגְלֵי שְׁתֵּיהֶן. רִבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר בַּמַּיִם מִפְּנֵי שֶׁאֵין בּוֹ מַמָּשׁ:

הלכה: אָמַר רִבִּי בָּא. תְּחוּמִין עֲשׂוּ אוֹתָן כְּמִידַּת הַדִּין. תֵּדַע לָךְ שֶׁכֵּן. תַּמָּן אָמְרִין בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא וְלָא יָדְעִין אִין מִן שְׁמוּעָה וְאִין מִן מַתְנִיתָה. וְאָפִילוּ עֵצִים. וְסָבְרָנָן מֵימַר. עֵצִים אֵין בָּהֶן מַמָּשׁ.

רִבִּי יוּדָה פּוֹטֵר בַּמַּיִם מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן מַמָּשׁ. מַה נָפַק מִבֵּינֵיהוֹן. חַמִּים. מָאן דְּאָמַר. מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן מַמָּשׁ. הֲרֵי יֵשׁ בָּהֶן מַמָּשׁ. מָאן דְּאָמַר. מִפְּנֵי שֶׁהֵן נִבְלְעִין בָּעִיסָּה. הֲרֵי אֵינָן נִבְלְעִין בַּתַּבְשִׁיל.

הלכה ה

משנה: הַגַּחֶלֶת כְּרַגְלֵי הַבְּעָלִים. וְשַׁלְהֶבֶת בְּכָל מָקוֹם. הַגַּחֶלֶת שֶׁל הֶקְדֵּשׁ אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ. וְהַשַּׁלְהֶבֶת לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין.

הלכה: חֲמִשָּׁה דְבָרִים נֶאֱמְרוּ בַגַּחֶלֶת. וַחֲמִשָּׁה בַשַּׁלְהֶבֶת. גַּחֶלֶת שֶׁל הֶקְדֵּשׁ מוֹעֲלִין בָּהּ. וְהַשַּׁלְהֶבֶת לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. גַּחֶלֶת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה אֲסוּרָה. וְהַשַּׁלְהֶבֶת מוּתֶּרֶת. הַמּוּדָּר הֲנָיָיה מֵחֲבֵירוֹ אָסוּר בְּגַחַלְתּוֹ וּמוּתָּר בְּשַׁלְהֶבְתּוֹ. הַמּוֹצִיא אֶת הַגַּחֶלֶת לִרְשׁוּת הָרַבִּים חַיָּיב וְהַשַּׁלְהֶבֶת פָּטוּר. וּמְבָרְכִין עַל הַשַּׁלְהֶבֶת וְאֵין מְבָרְכִין עַל הַגַּחֶלֶת. רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. אִם הָיוּ הַגְּחָלִים לוֹחֲשׁוֹת מְבָרְכִין. רִבִּי יוֹחָנָן דְּקַצְיוֹן בְּשֵׁם רִבִּי נָחוּם בֵּירִבִּי סִימַאי. וּבִלְבָד בְּנִקְטֶפֶת.

הלכה ו

משנה: בּוֹר שֶׁל יָחִיד כְּרַגְלֵי יָחִיד. וְשֶׁל אַנְשֵׁי הָעִיר כְּרַגְלֵי אַנְשֵׁי אוֹתָהּ הָעִיר וְשֶׁל עוֹלֵי בָבֶל כְּרַגְלֵי הַמְמַלֵּא׃

הלכה: [בְּאֵר] שֶׁבֵּין שְׁנֵי תְחוּמִין. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עוֹשִׂין לָהּ מְחִיצָה שֶׁלְּבַרְזֶל. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה אָמַר. אֲפִילוּ מְחִיצָה שֶׁלְּקַנִּים. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהוּ [הַמַּיִם] נִמְשָׁכִין לְכָאן וּלְכָאן. אָמַר רִבִּי יוּדָן. הֶחֱמִירוּ בְדִבְרֵיהֶן יוֹתֵר מִדִּבְרֵי תוֹרָה. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. וְלֹא מִין בְּמִינוֹ הוּא. אֶלָּא הֶחֱמִירוּ בְדִבְרֵיהֶן כִּדְבְרֵי תוֹרָה.

הָדָא אָמְרָה. הַמּוֹצֵא כְּלִי בַּדֶּרֶךְ הֲרֵי זוֹ כִּרְגְלֵי הַמּוֹצֵא.

הלכה ז

משנה: מִי שֶׁהָיוּ פֵּירוֹתָיו בְּעִיר אַחֶרֶת וְעֵירְבוּ בְנֵי אוֹתָהּ הָעִיר לָבוֹא אֶצְלוֹ לֹא יָבִיאוּ לוֹ מִפֵּירוֹתָיו. וְאִם עֵירֵב הוּא הֲרֵי פֵּרוֹתָיו כָּמוֹהוּ׃

הלכה: רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. כְּרַגְלֵי הַמַּפְקִיד. וְחוֹרָנָה אָמַר. כְּרַגְלֵי מִי שֶׁהָיוּ מוּפְקָדִין אֶצְלוֹ (הֵן) [כֵּן]. מַתְנִיתָה פְלִיגָה עַל מָאן דְּאָמַר. כְּרַגְלֵי מִי שֶׁהֵן מוּפְקָדִין אֶצְלוֹ הֵן. דְּתַנִּינָן. מִי שֶׁהָיוּ פֵּירוֹתָיו בְּעִיר אַחֶרֶת וְעֵירְבוּ בְנֵי אוֹתָהּ הָעִיר לָבוֹא אֶצְלוֹ. לֹא יָבִיאוּ לוֹ מִפֵּירוֹתָיו.

אין תֵּימַר. כְּרַגְלֵי מִי שֶׁהָיוּ מוּפְקָדִין אֶצְלוֹ הֵם. יְבִיאוּ לוֹ מִפֵּירוֹתָיו. אָמַר רִבִּי יוּדָן. תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה מַפְתֵּחַ בְּיַד הַבְּעָלִים. אוֹ שֶׁלֹּא מָסְרוּ לָהֶן רְשׁוּתוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. וַיי דָּא אָמַר דָּא. מִי שֶׁזִּימֵּן אֶצְלוֹ אוֹרְחִים לֹא יוֹלִיכוּ בְיָדָם מָנוֹת אֶלָּא אִם כֵּן זִיכָּה לָהֶן אַחֵר בְּמָנוֹתֵיהֶם מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. מִכַּיוָן שֶׁזִּיכָּה לָהֶן אַחֵר בְּמָנוֹתֵיהֶן לֹא כְרַגְלֵי מִי שֶׁהָיוּ מוּפְקָדִין אֶצְלוֹ הֵן.

הלכה ח

משנה: מִי שֶׁזִּימֵּן אֶצְלוֹ אוֹרְחִין לֹא יוֹלִיכוּ בְיָדָם מָנוֹת אֶלָּא אִם כֵּן זִיכָּה לָהֶן אֶחָד בְּמָנוֹתֵיהֶן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. אֵין מַשְׁקִין וְשׁוֹחֲטִין אֶת הַמִּדְבָּרִיּוֹת אֲבָל מַשְׁקִין וְשׁוֹחֲטִין אֶת הַבַּיְיתוֹת. אֵלּוּ הֵן הַבַּיְיתוֹת הַלָּנוֹת בָּעִיר. מִדְבָּרִיּוֹת הַלָּנוֹת בָּאֶפֶר׃

הלכה: אֵילּוּ הֵן הַמִּדְבָּרִיּוֹת. אֵילּוּ שֶׁהֵן יוֹצְאוֹת בַּפֶּסַח וְנִכְנָסוֹת בַּרְבִיעָה. אֵילּוּ הֵן בַּייתוֹת. הַלָּנוֹת בָּעִיר. רִבִּי אוֹמֵר. אֵילּוּ וְאֵילּוּ שֶׁנִּכְנְסוּ לַתְּחוּם מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה מוּתָּרִין לִשְׁחוֹט. אֵילּוּ הֵן מִדְבָּרִיּוֹת. הַגְּדֵילוֹת בָּאֶפֶר. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. הָדָא אָמְרָה. כְּלִי שֶׁבָּא מִחוּץ הַתְּחוּם לַתְּחוּם. מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָה בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. וּבִלְבַד בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. כְּהָדָא גַּמְלַיֵּיל זוּגָא אוֹקֶרֵיהּ חַד סִרְקֵיי כְּמֵהִין. אֲתָא שְׁאַל לְרִבִּי מָנָא אֲמַר לֵיהּ. קַבְּלִין בְּגוֹ מַגִּירֵיוֹן דִּידָךְ. וְאוֹכְלִין בְּאַרְבַּע אַמּוֹת.